

§ 16 B MILJØTILLADELSE

STUTTERI - STRANDGÅRDSVEJ 16, 4550 ASNÆS

LANDBRUGSTEAM

DATO: 7. MAJ 2026

SAGSNUMMER: 09.17.21-P19-23-3

Denne tilladelse er udarbejdet af:

Odsherred Kommune

Nyvej 22
4573 Højby
Telefon 59 66 66 66

E-mail kommune@odsherred.dk

Web www.odsherred.dk

Sagsnummer: 09.17.21-P19-23-3

Vedr. BFE nr.: 1313398

Dato: 7. maj 2026

Sagsbehandler: LOHSR

Kontakt:

Center for Erhverv, Teknik og Miljø

Landbrugsteam

E-mail landbrug@odsherred.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INDLEDNING.....	4
	IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	4
2	AFGØRELSE.....	7
3	VILKÅR FOR TILLADELSE	8
	GENERELLE FORHOLD	8
	HUSDYRPRODUKTION	9
	LANDSKABELIGE VÆRDIER	9
	STALDANLÆG OG DRIFT	10
	OPBEVARINGSANLÆG	10
	GENER: LUGT, STØJ, STØV, LYS OG FLUER.....	11
	FORURENING	12
4	VURDERING - STALDANLÆG M.V.....	14
	KORT BESKRIVELSE	14
	LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	17
	PRODUKTION, STALDANLÆG OG DRIFT	23
	GØDNINGSPRODUKTION OG OPBEVARINGSKAPACITET	27
	GENER FRA HUSDYRBRUGET	29
	FORURENING FRA HUSDYRBRUGET.....	35
5	SAMMENFATNING	47
6	OFFENTLIGHED OG HØRING.....	48
7	KLAGEVEJLEDNING	49
8	KOPI AF AFGØRELSEN	50
9	BILAG.....	51

1 INDLEDNING

IKKE TEKNISK RESUMÉ

Ansøgning

Ejerne af ejendommen ønsker at etablere et stutteri med kvalitetsavl og opdræt af Dansk Varmblodsheste på ejendommen beliggende Strandgårdsvej 16, 4550 Asnæs. Der er ansøgt om etablering af en hestestald med 6 bokse og et løsdriftsområde. I tilknytning til stalden etableres desuden en møddingsplads samt en opsamlingsbeholder. Der indrettes foder- og saddele rum i en eksisterende staldbygning og et eksisterende maskinhus indgår også i projektet. Der er desuden ansøgt om etablering af en ridebane (20 x 60 meter).

Der er ansøgt om tilladelse til et samlet produktionsareal til heste på i alt 208 m² i den nye stald. En miljøtilladelse har ikke nogen begrænsning i forhold til antallet af dyr. Husdyrbruget reguleres ud fra produktionsarealets størrelse ifølge principperne i ny husdyrregulering fra 2017. Ansøger forventer, at der maksimalt er plads til 15 heste jf. dyrevelfærdslovens minimumskrav til staldstørrelser og friareal.

Der er desuden ansøgt om dispensation til etablering af fold med dyr inden for 50 meter fra sommerhusområde. Afgørelsen vedrørende fold til dyr meddeles som en særskilt afgørelse.

Fredning

Ansøger har den 3. juli 2024 ansøgt Fredningsnævnet for Vestsjælland om godkendelse af projektet. Fredningsnævnet afholdt besigtigelse af ejendommen den 26. september 2024 og der er indsendt et revideret projekt til Fredningsnævnet den 16. oktober 2024.

Odsherred Kommune sendte udtalelse om det reviderede projekt til Fredningsnævnet den 4. februar 2025. Herefter meddelte Fredningsnævnet den 10. april 2025, at ansøgning om dispensation fra fredningsbestemmelserne stilles i bero, indtil der foreligger afgørelse om miljøtilladelse.

Tilladelse

Der meddeles tilladelse på vilkår til det ansøgte projekt i henhold til husdyrbrugloven. Odsherred Kommune har vurderet projektet i forhold til miljøpåvirkningen af omgivelserne. Resultatet af de væsentligste miljøpåvirkninger er opsummeret herunder.

Det bemærkes, at det ansøgte projekt kræver Fredningsnævnets godkendelse.

Dispensation

Der meddeles ingen dispensationer fra husdyrbruglovens afstandskrav i forbindelse med miljøtilladelsen.

Landskabelige værdier

I forhold til husdyrbrugloven har Odsherred Kommune vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlig påvirkning af de landskabelige værdier i området. Der stilles vilkår om, at ydervægge og tagflader på driftsbygningerne skal være udført i ikke-reflekterende materialer (glanstal max. 20) og som beskrevet i ansøgningen med hensyn til placering, farver og materialer. Der stilles desuden vilkår om, at der ikke må opsættes lysmaster eller reklamer i forbindelse med ridebanen. Der må opsættes lyskilder med nedadgående lys ved ridebanen. Lyskilderne må ikke placeres højere end 1 m over terræn.

I udtalelsen til Fredningsnævnet har Odsherred Kommune vurderet, at det nye byggeri er af væsentligt omfang i landskabet på et sted med stor synlighed fra Strandgårdsvej.

Lugt, støj, støv, lys og fluer

Der er beregnet lugtgenæafstande for det ansøgte projekt i henhold til husdyrbruglovens beskyttelsesniveau. Beregningerne viser, at de lovbestemte genekriterier er overholdt i forhold til nærmeste byzone- og sommerhusområde, samlet bebyggelse mv. og beboelsesbygning uden landbrugspligt i landzone.

Antallet af transporter til og fra husdyrbruget i ansøgt drift er ca. 130 transporter om året. Sommerhusområdet grænser op til husdyrbruget. De nærmeste nabobeboelser i landzone ligger 100 meter eller mere fra husdyrbrugets indkørsel. Ind- og udkørsel fra husdyrbruget vurderes at kunne ske uden væsentlige gener for de omboende, idet antallet af transporter med lastbil og traktor er meget begrænset.

Det ansøgte projekt forventes ikke at medføre væsentlige gener for de omboende i form af lugt, støj, støv, lys eller fluer.

Ammoniak

Der er beregnet en samlet emission af ammoniak fra staldanlæg og gødningslagre ved den ansøgte produktion på 125,6 kg NH₃-N/år. Det ansøgte projekt medfører en øget ammoniakemission på 125,6 kg NH₃-N/år fra stalde og gødningslagre i forhold til nudriften og 8-årsdriften.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område i forhold til husdyrbrugets anlæg er N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke. Området indeholder to habitatområder: H135 Sejerø Bugt og Saltbæk Vig og H244 Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke, to fuglebeskyttelsesområder: F94 Sejerø Bugt og Nekselø og F99 Saltbæk Vig, samt Ramsarområde: R18 Sejerø Bugt, Nekselø Bugt og Saltbæk Vig. Natura 2000 området ligger ca. 600 meter nord for husdyrbruget.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentlig påvirkning af naturtyper eller arter, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Bilag IV arter

Følgende arter kan forekomme i området: vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt vil ikke beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

I udtalelsen til Fredningsnævnet har Odsherred Kommune vurderet, at fastholdelse eller intensivning af dyreholdet på ejendommen vil kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arterne spidssnudet frø og stor vandsalamander. Det skyldes eutrofiering af vandhullet på ejendommen og at intensiv græsning har medført, at de to bilag IV-arter er meget udsatte for prædation under vandring til og fra vandhullet.

BAT (bedste tilgængelige teknik)

Det ansøgte projekt er ikke omfattet af BAT krav med hensyn til ammoniak, idet den samlede emission af ammoniak fra det ansøgte projekt er mindre end 750 kg NH₃-N/år.

DATABLAD

BFE nummer: 1313398 (Strandgårdsvej 16, 4550 Asnæs)

CVR-nummer: 36222662

CHR-nr.: 11355

Ansøger: Maren Frydendahl
Strandgårdsvej 16
4550 Asnæs
Mobil: 4050 6010

Ejere af ejendommen: Maren Frydendahl
Strandgårdsvej 16
4550 Asnæs

Jens Balieu With-Klemmensen
Strandgårdsvej 16
4550 Asnæs

Kontaktperson: Maren Frydendahl
Strandgårdsvej 16
4550 Asnæs
Mobil: 4050 6010
E-mail: marenfrydendahl@hotmail.com

Konsulent: VKST Natur og Miljø v/Mikael Kirkhoff Samsøe
Fulbyvej 15
4180 Sorø
Mobil: 2146 7458
E-mail: mks@vkst.dk

Tilsynsmyndighed: Odsherred Kommune
Nyvej 22
4573 Højby
Tlf. 5966 6666

Vigtige datoer: Tilladelsen meddeles og offentliggøres:
Torsdag den 7. maj 2026

Klagefristen udløber:
Torsdag den 4. juni 2026

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet
inden den: 7. maj 2032 (6 års udnyttelsesfrist)

2 AFGØRELSE

Tilladelse

Odsherred Kommune meddeler hermed tilladelse til etablering af hestestutteri på ejendommen beliggende Strandgårdsvej 16, 4550 Asnæs (CVR nr. 36222662). I forbindelse med det ansøgte projekt etableres en ny hestestald, ny møddingsplads, ny opsamlingsbeholder samt en ny ridebane. Projektet omfatter også en eksisterende maskinhal samt en eksisterende bygning, der indrettes foder- og sadelrum.

Produktionsarealer

Der meddeles tilladelse til følgende produktionsarealer i den nye hestestald:

Hestestald

- 125 m² - 6 bokse med dybstrøelse
- 83 m² - løsdrift med dybstrøelse

Der meddeles tilladelse til et samlet produktionsareal på 208 m² i hestestalden jf. ovenstående.

Gødningsopbevaringsanlæg

Der meddeles tilladelse til følgende gødningsopbevaringsanlæg (overfladeareal):

- 16 m² møddingsplads
- 12 m² opsamlingsbeholder (nedgravet plastbeholder)

Øvrige anlæg

Der meddeles desuden tilladelse til følgende anlæg på husdyrbruget:

- Ny ridebane (20 x 60 meter)
- Foder- og sadelrum - BBR3 (77 m²)
- Eksisterende maskinhus - BBR4 (408 m²)

Vilkår

Tilladelsen meddeles på en række vilkår, der fremgår af næste afsnit.

I forhold til husdyrbrugloven er det Odsherred Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlig påvirkning af miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Odsherred Kommune har endvidere vurderet, at ammoniakemission fra det ansøgte projekt ikke vil gøre skade på de naturtyper og arter, der er på udpegningsgrundlaget for de nærmeste Natura 2000 områder og at ammoniakemission fra det ansøgte projekt ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Tilladelsen meddeles i henhold til § 16 b, stk. 1 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. jf. lovbek. nr. 1065 af 21. august 2025 (husdyrbrugloven).

Projektet må ikke igangsættes, før der er givet eventuelle andre nødvendige tilladelser. Der gøres opmærksom på, at denne tilladelse ikke fritager fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse eller lign. efter anden lovgivning. Det ansøgte projekt kræver bl.a. Fredningsnævnets godkendelse.

Tilladelsen er gældende pr. 7. maj 2026, hvor den er offentliggjort på kommunens hjemmeside www.odsherred.dk.

3 VILKÅR FOR TILLADELSE

Tilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for etablering af stutteridrft på husdyrbruget beliggende Strandgårdsvej 16, 4550 Asnæs. Vilkårene sikrer, at indretning og drift kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder landskab, natur, jord, vandmiljø, nabogener, uhygiejniske forhold og affaldsproduktion.

Odsherred Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgningsmaterialet. Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

GENERELLE FORHOLD

1. Tilladelsen omfatter samtlige aktiviteter knyttet til husdyrbruget på ejendommen beliggende Strandgårdsvej 16, 4550 Asnæs vedrørende CHR nr. 11355 og CVR nr. 36222662.
2. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er beskrevet i tilladelsen og det tilhørende ansøgningskema nr. 250986, version 4 og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
3. Vilkårene i denne tilladelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor tilladelsen træder i kraft.
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af tilladelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte, skal være bekendt med relevante vilkår.
5. Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, før husdyrbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af husdyrbruget
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
 - Ophør af produktionen

HUSDYRPRODUKTION

6. Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Stald/staldafsnit	Tilladt maksimalt produktionsareal (m ²)	Tilladte dyrearter, dyretyper og staldsystemer
Ny hestestald (6 bokse)	125	Heste Bokse, fast gulv* Strøelse: træpiller/hamp
Ny hestestald (løsdrift)	83	Heste Løsdrift m. fast gulv Strøelse: halm
I alt	208	

* Der er ikke fastsat en emissionsfaktor for hestebokse med fast gulv. I IT-ansøgningen er der valgt emissionsfaktor for "Heste, dybstrøelse" idet, det er den staldtype, der ligner mest med hensyn til emission af lugt og ammoniak.

7. Produktionsarealerne skal placeres i stalden som vist på situationsplanen i bilag 2.
8. Vandboring (DGU nummer 190.353 - brønd til privat husholdning) skal sløjfes inden den nye hestestald, møddingsplads og opsamlingsbeholder etableres.

LANDSKABELIGE VÆRDIER

9. Den nye hestestald skal opføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet med hensyn til bygningshøjde (maksimalt 5 meter), taghældning og placering.
10. Den nye hestestald skal placeres som vist på situationsplanen (bilag 2) med sokkel i terrænkote 62,40 meter.
11. Den nye hestestald skal opføres med lyse pudsede facader (sandfarvet) og teglrødt saddeltag.
12. Den eksisterende bygning (BBR07), der ombygges til foder og saddele, skal renoveres med lyse pudsede facader (sandfarvet) og teglrødt tag.
13. Den nye møddingsplads og den nye opsamlingsbeholder skal opføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og placeres som vist på situationsplanen (bilag 2). Anlæggene må tidligst opføres samtidig med den nye hestestald.
14. Alle ydervægge og tagflader på driftsbygningerne skal være udført i ikke-reflekterende materialer (glanstal max. 20).

15. Der må etableres en ny ridebane (maksimalt 20 x 60 meter) i gårdmiljøet (jf. situationsplanen i bilag 2).
16. Der må opsættes lyskilder med nedadgående lys til belysning af ridebanen. Lyskilderne må ikke placeres højere end 1 m over terræn.
17. Der må ikke opsættes lysmaster på eller omkring ridebanen.
18. Eventuelt hegn omkring ridebanen skal fremtræde naturfarvet/jordfarvet med mat overflade.
19. Ridebanen og eventuelt hegn skal friholdes for reklamer.
20. Ridebanen skal tilbageføres til jordbrugsmæssigt formål senest ét år efter ophørt brug.

STALDANLÆG OG DRIFT

21. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse af hestebokse og øvrige arealer i stalden.

OPBEVARINGSANLÆG

22. Gødningsopbevaringsanlæggene samlede overfladeareal må maksimalt være 22 m² jf. nedenstående tabel:

Anlæg	Rumfang	Overdækning	Overfladeareal
Ny møddingsplads	24 m ³	Halvtag og presenning	16 m ²
Ny opsamlingsbeholder	12 m ³	Fast overdækning	6 m ²
I alt			22 m ²

23. Gødningsopbevaringsanlæggene må udelukkende anvendes til opbevaring af husdyrgødning fra kvæg, heste, får og geder.
24. Husdyrbruget skal have mindst 7 måneders opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning.
25. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
26. Transport af husdyrgødning skal foregå i lukket vogn, så spild af gødning fra åbninger m.v. forhindres.

GENER: LUGT, STØJ, STØV, LYS OG FLUER

Lugt

27. Husdyrbruget skal renholdes og drives således, at lugtgener begrænses mest muligt.
28. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at husdyrbruget giver anledning til væsentlig større lugtgener end forudsat i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden og derefter skal husdyrbruget gennemføre handlingsplanen. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
29. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at eventuelle klager over lugt er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning eftervisse, at de i ansøgningen forudsatte lugtbidrag er overholdt.

Støj

30. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i det åbne land må ikke overstige følgende værdier, målt ved boliger eller ved opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB (A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

	Tidsrum	dB (A)
Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
	kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
Alle dage (aften)	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 time)
Alle dage (nat)	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A) (½ time)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB(A) i ethvert punkt ved opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

31. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i sommerhusområder og rekreative områder (områdetype 6) må ikke overstige følgende værdier, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB (A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

	Tidsrum	dB (A)
Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	40 dB(A) (8 timer)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	40 dB(A) (7 timer)
	kl. 14.00 - 18.00	35 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	35 dB(A) (8 timer)
Alle dage (aften)	kl. 18.00 - 22.00	35 dB(A) (1 time)
Alle dage (nat)	kl. 22.00 - 07.00	35 dB(A) (½ time)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 50 dB(A) i ethvert punkt i områdetype 6 (sommerhusområder og rekreative områder).

32. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at vilkår 30-31 om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

33. Dokumentation skal ske ved måling / beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledninger om støj (pt. nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993).
34. Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, som er uvildigt, og som er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre dette arbejde.
35. Såfremt de stillede støjkrav ikke er overholdt, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan med henblik på at reducere støjgenerne og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Støv

36. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener for de omboende.
37. Ridebanen må ikke benyttes i tørre perioder, hvis det medfører væsentlige støvgener i sommerhusområdet.
38. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige støvgener, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan med henblik på at reducere støvgenerne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden og derefter skal husdyrbruget gennemføre handlingsplanen. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Lys

39. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige lysgener for de omboende.
40. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige lysgener, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan med henblik på at reducere lysgenerne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden og derefter skal husdyrbruget gennemføre handlingsplanen. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Fluer og skadedyr

41. Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
42. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

FORURENING

Oplag af olie, kemikalier o. lign.

43. Olier og kemikalier skal opbevares og håndteres i overensstemmelse med Odsherred Kommunes regulativ for opbevaring og håndtering af olie og kemikalier.

Affald

44. Der skal til en hver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt i henhold til affaldsbekendtgørelsen og Odsherred Kommunes affaldsregulativer.
45. Olie- og kemikalieaffald skal opbevares og håndteres i overensstemmelse med Odsherred Kommunes regulativ for opbevaring og håndtering af olie og kemikalier.

Døde dyr

46. Opbevaringsfaciliteten til døde dyr skal placeres på et egnet sted, så der i tidsrummet indtil afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.

4 VURDERING - STALDANLÆG M.V.

Odsherred Kommune har vurderet projektets mulige påvirkninger af miljøet jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder landskab, natur, jord, vandmiljø, naboer, uhygiejniske forhold og affaldsproduktion.

På baggrund af disse vurderinger, er der fastsat vilkår for produktionsarealets størrelse, samt indretning og drift af husdyrbruget.

KORT BESKRIVELSE

Tilladelsen omfatter samtlige aktiviteter, herunder indretning og drift af husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg og andre driftsbygninger m.v., der hører til husdyrbruget på Strandgårdsvej 16, 4550 Asnæs.

Der er knyttet et hestehold med CHR-nummer 11355 til ejendommen. Husdyrbruget drives af Maren Frydendahl og Jens Balieu With-Klemmensen under CVR nr. 36222662.

Ifølge CHR-registeret har der tidligere været et mindre blandet dyrehold på ejendommen. Dyreholdet har ikke været anmeldt som erhvervsmæssigt dyrehold til kommunen og der har ikke været udført regelmæssigt miljøtilsyn på ejendommen.

Dyrehold og staldanlæg mv.

Maren Frydendahl har den 29. maj 2025 ansøgt om § 16 b tilladelse til etablering af et mindre stutteri med avl af military- og springheste på ejendommen beliggende Strandgårdsvej 16, 4550 Asnæs. Ansøgningen er indsendt elektronisk via husdyrgodkendelse.dk - skema nr. 250986, version 4.

Projektet omfatter etablering af en ny hestestald med 6 bokse og et løsdriftsområde. Der er ansøgt om tilladelse til et samlet produktionsareal til heste på i alt 208 m² i den nye stald. En miljøtilladelse har ikke nogen begrænsning i forhold til antallet af dyr. Husdyrbruget reguleres ud fra produktionsarealets størrelse ifølge principperne i ny husdyrregulering fra 2017. Ansøger forventer, at der maksimalt er plads til 15 heste jf. dyrevelfærdslovens minimumskrav til staldstørrelser og friareal.

Der er desuden ansøgt om en ny møddingsplads (16 m²) til opbevaring af fast hestegødning, samt en tilhørende nedgravet opsamlingsbeholder (12 m³) til møddingsaft og spildevand fra stalden. Derudover indrettes saddele- og foderrum i en tidligere staldbygning. Det eksisterende maskinhus benyttes til opbevaring af traktorer, markredskaber, hegnsmateriale, springmateriale mv.

Projektet omfatter også etablering af en udendørs ridebane (20 x 60 meter) i gårdmiljøet mellem maskinhuset, stuehuset og den nye hestestald. Ridebanen indgår ikke i produktionsarealet.

Ansøger havde i slutningen af 2023 og starten af 2024 en fordialog med kommunen om projektet bl.a. med hensyn til placering af ny staldbygning og ny ridebane. Fordialogen resulterede i, at projektet blev tilrettet, så den nye stald og møddingsplads overholder husdyrbrugens forbudszone på 50 meter til sommerhusområde. Placeringen af ridebanen blev også ændret af hensyn til risikoen for støj- og støvge-ner for sommerhusbeboelserne.

Ansøger sendte den 3. juli 2024 ansøgning til Fredningsnævnet for Vestsjælland om godkendelse af projektet. Fredningsnævnet afholdt besigtigelse af ejendommen den 26. september 2024 og der er indsendt

et revideret projekt til Fredningsnævnet den 16. oktober 2024. Det reviderede projekt indeholder projektbeskrivelse, samt situationsplan, plantegning, oversigtskort landskab og fotokollager. Situationsplanen fremgår af bilag 2.

Odsherred Kommune sendte udtalelse om det reviderede projekt til Fredningsnævnet den 4. februar 2025. Herefter meddelte Fredningsnævnet den 10. april 2025, at ansøgning om dispensation fra fredningsbestemmelserne stilles i bero, indtil der foreligger afgørelse om miljøtilladelse.

Ansøgers reviderede projekt, der blev sendt til Fredningsnævnet den 16. oktober 2024, svarer til ansøgningen om miljøtilladelse af 29. maj 2025 med hensyn til de ansøgte anlæg. Det reviderede projekt indeholder også en revideret plantegning for ny staldbygning mv., situationsplan og opstalter - ny staldbygning mv., oversigtskort landskab og fotokollager fra øst og vest.

Odsherred Kommune har modtaget supplerende oplysninger om stuttedriften fra ansøger den 15. december 2025. Materialet omfatter en avlsplan, samt en nærmere beskrivelse af stuttedriets omfang og rammerne for stuttedriet.

Erhvervs-mæssigt nødvendigt byggeri

Det skal indgå i kommunens vurdering om nyt byggeri på husdyrbruget er erhvervs-mæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Det fremgår af Geodatastyrelsens matrikelregister, at der er noteret landbrugspligt på ejendommen og ejendommens matrikulære areal er ca. 7,7 ha.

Der er ansøgt om etablering af en ny hestestald med henblik på stuttedrift på ejendommen. Ansøger har oplyst, at stuttedriet skal drives med 5-6 avlshopper. Den nye hestestald har 6 hestebokse, hvoraf to er folebokse. I løsdrieten er der plads til unghestene.

Efter Naturklagenævnets praksis (NKO nr. 387, juli 2006) betragtes stuttedri som en landbrugsmæssig virksomhed, såfremt der som udgangspunkt er 5-7 avlshopper. Det forudsætter dog altid en samlet konkret vurdering, hvor der bl.a. lægges vægt på virksomhedens mere eller mindre professionelle/kommercielle karakter i modsætning til mere hobbypræget virksomhed.

Ansøgerne har redegjort for stuttedriften og fremlagt en avlsplan for opbygning af stuttedriften. Det fremgår, at der skal være 5-6 avlshopper og det er forventningen at lave 2-3 føl om året. De har købt ejendommen med henblik på at etablere et mindre stuttedri med avl og opdræt af Dansk Varmblodshest. De har afstemt stuttedriets størrelse efter ejendommens og foldenes kapacitet. Der er fokus på kvalitet i dyrevelfærd og kvalitetsopdræt. Der vil ske uddannelse og tilridning af ungheste og salg til 3. mand sideløbende med ansøgers anden beskæftigelse. Der er plads til maksimalt 15 heste på husdyrbruget. Af avlsplanen fremgår desuden to rideheste udover de heste, der indgår i stuttedriften.

Odsherred Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger, at den nye hestestald er erhvervs-mæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

I redegørelsen for stuttedriften oplyser ansøger desuden, at tilridning og fremvisning af militaryheste fordrer en 20 x 60 meter ridebane med højt hegn pga. løs- og springtræning.

Samdrift

Odsherred Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug jf. husdyrbruglovens § 16c.

Placering af ny hestestald, ny møddingsplads og opsamlingsbeholder, maskinhus samt ridebane fremgår af figur 1 herunder og situationsplanen i bilag 2.

Figur 1. Husdyrbrugets eksisterende bygninger og ansøgte anlæg: staldanlæg (rød), gødningsopbevaringsanlæg (blå) og øvrige faciliteter: maskinhus, sadde- og foderrum og ridebane (gul).

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Lokalisering og afstandskrav

Husdyrbruget ligger i landzone i tæt på sommerhusområdet Veddinge Strand (rammeområde 11S1). Figur 2 viser husdyrbrugets placering i forhold til planrammerne i Odsherreds Kommuneplan 2021-2033.

Figur 2. Husdyrbrugets placering i forhold til kommuneplanrammer og lokalplaner.

Nærmeste byzoneområde ligger ca. 2,2 km syd for husdyrbruget (rammeområde 10B9 - Boligområde Ellebækken - Asnæs). Rammeområdet er udlagt til fremtidig byzone.

Nærmeste sommerhusområde ligger 50 m nord for husdyrbruget (rammeområde 11S1 - Sommerhusområde Veddinge Strand).

Nærmeste lokalplanlagte område i landzone ligger ca. 1,4 km nordøst for husdyrbruget (Lokalplan nr. 104 - Helårsbeboelse ved Høve Strand). Lokalplanen er udlagt til boligformål.

Den nærmeste nabobeboelse i landzone (Strandgårdsvej 14, 4550 Asnæs) ligger ca. 90 meter vest for den nye hestestald og møddingsplads. Mod øst ligger den nærmeste nabobeboelse ca. 160 meter fra hestestalden.

Det er ikke tilladt at etablere stalde og gødningsopbevaringsanlæg på et husdyrbrug i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse og i en afstand mindre end 50 meter fra eksisterende og fremtidige byzone- og sommerhusområder, lokalplanlagte områder i landzone udlagt til boligformål m.v. (husdyrbrugloven § 6). Udvidelse og ændring af disse anlæg, der medfører forøget forurening, er heller ikke tilladt inden for afstandskravene.

Odsherred Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at forbudszonen på 50 meter er overholdt for de nye anlæg på husdyrbruget.

Placering af stalde og gødningsopbevaringsanlæg skal desuden overholde afstandskravene i husdyrbruglovens § 8. Tabel 1 viser anlæggenes placering i forhold til disse afstandskrav.

Tabel 1. Placering af stalde og gødningsopbevaringsanlæg ift. afstandskrav

Nærmeste....	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Ikke almene vandforsyningsanlæg	13 meter	Vandboring, DGU nummer 190.353 (Brønd, privat husholdning)	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	490 meter	Vandboring, DGU nummer 190.74 (Vandværksboring)	50 meter
Vandløb	85 meter	Grøft Skebakken - Ny hestestald	15 meter
Dræn	> 15 meter??	Ingen dræn jf. ansøgers oplysninger	15 meter
Sø	100 meter 95 meter	Sø mod øst - Ny hestestald Sø mod nord - Ny hestestald	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	50 meter	Strandgårdsvej - Ny hestestald	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 meter	Ingen i nærheden	25 meter
Beboelse på samme ejendom	24 meter	Stuehuset - Ny hestestald	15 meter
Naboskel	80 meter	Strandgårdsvej 14 - Ny hestestald	30 meter

Den nye hestestald (422 m²) etableres i tilknytning til den eksisterende bebyggelse på husdyrbruget. Hestestalden ligger ca. 2 meter fra foder- og sadelrummet, der indrettes i en eksisterende staldbygning. Hestestalden kan overholde alle afstandskrav med undtagelse af afstandskravet på 25 meter til en vandboring. Den nye hestestald ligger ca. 13 meter fra vandboringen (DGU nummer 190.353 - brønd til privat husholdning). Ansøger har oplyst, at der er indlagt vandværksvand på ejendommen for tre år siden. Odsherred Kommune fastsætter på denne baggrund et vilkår om, at brønden skal sløjfes, inden den nye hestestald etableres.

Den nye møddingsplads (16 m³) etableres i tilknytning til den nye hestestald. Møddingspladsen kan overholde alle afstandskravene med undtagelse af afstandskravet på 25 meter til en vandboring. Den nye møddingsplads ligger ca. 20 meter fra vandboringen (DGU nummer 190.353 - brønd til privat husholdning). Ansøger har oplyst, at der er indlagt vandværksvand på ejendommen for tre år siden. Odsherred Kommune fastsætter på denne baggrund et vilkår om, at brønden skal sløjfes inden den nye møddingsplads etableres.

Den nye opsamlingsbeholder (12 m³) etableres i tilknytning til den nye møddingsplads. Opsamlingsbeholderen kan overholde alle afstandskravene med undtagelse af afstandskravet på 25 meter til en vandboring. Den nye opsamlingsbeholder ligger ca. 20 meter fra vandboringen (DGU nummer 190.353 - brønd til privat husholdning). Ansøger har oplyst, at der er indlagt vandværksvand på ejendommen for tre år si-

den. Odsherred Kommune fastsætter på denne baggrund et vilkår om, at brønden skal sløjfes inden den nye opsamlingsbeholder etableres.

Foder- og sadelrum indrettes i en eksisterende staldbygning (BBR 3). Foder- og sadelrummet er ikke et husdyranlæg og er derfor ikke omfattet af afstandskravene.

Projektet omfatter også etablering af en udendørs ridebane (20x60 meter) i gårdmiljøet mellem den nye hestestald, maskinhuset og stuehuset. Ridebanen indgår ikke i det ansøgte produktionsareal. Ridebanen er ikke et husdyranlæg og er derfor ikke omfattet af afstandskravene.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at alle afstandskrav jf. husdyrbruglovens § 8 er overholdt.

Landskabelige værdier

Kommunen skal vurdere om det ansøgte projekt vil få væsentlig virkning på de landskabelige værdier. Ved etablering af nyt byggeri skal placeringen og karakteren af bygningen altid afvejes overfor de landskabelige hensyn på stedet. Det ansøgte skal i den forbindelse vurderes i forhold til:

1. bygge- og beskyttelseslinjer efter naturbeskyttelseslovens regler
2. særlige landskabelige, geologiske, naturmæssige, rekreative eller kulturmæssige områder udpeget i den fysiske planlægning (udpegninger i kommuneplanen),
3. naturområder (Natura 2000, naturbeskyttelsesloven § 3, lavbundsområder, fredninger)
4. kulturhistoriske værdier

Bygge- og beskyttelseslinjer

Ved vurderingen af nyt byggeri skal der tages hensyn til naturbeskyttelseslovens og planlovens regler om bygge- og beskyttelseslinjer. Det ansøgte projekt omfatter etablering af en ny hestestald, ny møddingsplads og en ny opsamlingsbeholder. Et hjørne af den nye hestestald ligger inden for skovbyggelinjen. Som udgangspunkt må der ikke opføres bebyggelse indenfor skovbyggelinjen. Bygninger, der er nødvendige for driften af en landbrugsejendom, er dog undtaget fra forbuddet.

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg) ligger uden for følgende bygge- og beskyttelseslinjer: strandbeskyttelseslinjen, sø- og å-beskyttelseslinjen, kirkebyggelinjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Særlige landskabelige, geologiske, natur-, rekreative eller kulturmæssige områder udpeget i den fysiske planlægning (kommuneplanen)

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger i et område, der i Kommuneplanen 2021-2033 er udpeget som bevaringsværdigt landskab og som større sammenhængende landskaber (jf. kommuneplantillæg 10-1 for landskab, der blev vedtaget af byrådet den 2. september 2025). Kommuneplantillægget har følgende retningslinjer for nyt byggeri inden for disse udpegninger:

Retningslinie 9.10.6 Byggeri i det åbne land

De bevaringsværdige landskaber skal som udgangspunkt friholdes for nyt byggeri, der ikke er driftsmæssigt nødvendige for landbrugserhvervet. Nødvendigt landbrugsbyggeri skal placeres og udformes med særligt hensyn til landskabelig indpasning.

Retningslinie 9.10.16. Byggeri i det åbne land

De større sammenhængende landskaber skal som udgangspunkt friholdes for stort eller på anden måde markante byggeri, der ikke er driftsmæssigt nødvendige for landbrugserhvervet. Nødvendigt landbrugsbyggeri skal placeres og udformes med særligt hensyn til landskabelig indpasning.

Husdyrbrugets anlæg ligger i et område, der i Kommuneplanen 2021-2033 er udpeget som nationalt geologisk interesseområde. De nationale geologiske interesseområder må ikke sløres eller ødelægges af gravning, bebyggelse, tekniske anlæg eller skovplantning.

Husdyrbruget ligger inden for kystnærhedszonen, der omfatter landzone- og sommerhusområder indtil 3 km fra kysten. Kystnærhedszonen indeholder væsentlige natur- og landskabsværdier. Der kan placeres anlæg eller bebyggelse, som er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af den enkelte jordbrugsejendom.

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for kommuneplanens udpegninger af særligt værdifulde landbrugsområder og område for store husdyrbrug.

Naturområder

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger inden for fredet område. Hele ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 1. marts 1965 vedrørende Veddinge Bakker (reg. nr. 02891.02), samt Fredningsnævnets kendelse af 29. april 2025 vedrørende Veddinge Bakker og Skamlebækstletten (reg. nr. 08253.00). Sidstnævnte kendelse er ikke endelig afgjort endnu og mens sagen er under behandling, må man ikke foretage sig noget, som er i strid med de foreslåede fredningsbestemmelser - eksisterende lovlig drift kan dog normalt fortsætte, indtil der er truffet endelig afgørelse om fredningen.

Husdyrbrugets anlæg desuden ligger inden for et område, der i kommuneplan 2021-2033 er udpeget med potentielle naturbeskyttelsesinteresser. Området er en del af kommunens naturnetværk - Grønt Danmarkskort. I naturnetværket indgår områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, potentielle naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser. Grønt Danmarkskort skal over tid realiseres og forbedres ved naturpleje, naturgenopretning og andre naturprojekter. Kommunens naturindsats skal i videst muligt omfang målrettes områderne i Grønt Danmarkskort (retningslinje 9.1.3).

Det nærmeste område, der er udpeget med særlige naturbeskyttelsesinteresser, ligger ca. 300 meter fra den nye hestestald i nordøstlig retning.

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger uden for internationale beskyttelsesområder (Natura 2000), beskyttede naturtyper (§ 3-områder) og lavbundsareal.

Kulturhistoriske værdier

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger uden for områder, der er udpeget som værdifuldt kulturmiljø og kulturhistorisk bevaringsværdi i kommuneplan 2021- 2033.

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for områder, der er udpeget som kulturarvsareal.

Der er registreret beskyttede sten- og jorddiger i nærheden af husdyrbrugets anlæg. Der må ifølge museumsloven § 29 a ikke foretages ændringer i tilstanden af sten- og jorddiger. De nærmeste registrerede sten- og jorddiger ligger ca. 180 meter syd for husdyrbruget.

Landskabstypen: Vejrhøjbu

Kommuneplantillæg nr. 10-1 for landskab inddeler kommunen i 11 landskabstyper på baggrund af Ods herred Kommunes landskabsanalyse fra 2012. Husdyrbruget er beliggende indenfor landskabstypen Vejrhøjbu og det fremgår at følgende landskabshensyn bør indgå i administrationen af landskabstypen:

Vejrhøjbu

Det er særligt vigtigt at sikre landskabets særlige karakter, der i høj grad knytter sig til oplevelsen af landskabets markante, geologiske struktur samt de vide udsigter. Landskabstypen omfatter kommunens højeste og mest markante randmoræne, Vejrhøjbu, som står i et bueformet bakkedrag mellem den vestlige del af Lammefjord og Sejerø Bugt. Landskabets karakter er i høj grad en afspejling af landskabets terræn, idet det stejle terræn ofte er præget af lysåben natur, mens mindre stejle arealer er dyrkede. Hegn og veje snor sig efter terrænet og den sparsomme bebyggelse ligger indpasset i bakkerne. Både det varierede terræn og bevoksning skaber en vekslende afgrænsning af landskabet, men ofte er der særlige udsigter over de omgivende landskaber og især Sejerø Bugt mod vest og Lammefjord mod øst. I administrationen af landskabstypen er det væsentligt at opretholde landskabets karakter i et tæt samspil med naturgrundlaget. Det gælder landskabets beplantningsstruktur, middel skala, snoede vejforløb samt placering og indpasning af bebyggelse. Ligeledes er det væsentligt, at Vejrhøjbu fortsat optræder som en markant geologisk struktur i landskabet.

Landskabsanalysen fra 2012 anbefaler for dette område, at det åbne land bør friholdes for ny bebyggelse, som bryder med den karakteristiske bebyggelsesstruktur præget af husmandsudstyknings med mindre enkeltliggende huse og gårde. Ny bebyggelse bør opføres i tråd med den eksisterende bebyggelse, i tilknytning til lavninger således, at bebyggelsens udtryk i landskabet bibeholdes.

Vurdering af anlæggenes placering i landskabet

Der ønskes opført en ny hestestald (422 m²) i forbindelse med det ansøgte projekt. Ansøger oplyser, at hestestalden er placeret for foden af bakken langs højdekurverne og kommer til at fremstå med pudsede lyse facader (sandfarvet) og teglrødt saddeltag (15-29 grader). Det ses af situationsplanen med opstalter, at bygningen placeres i terrænet, så bygningen ikke bliver højere end stuehuset. Den nye hestestald placeres med sokkelen i terrænkote kote 62,40 meter og bliver maksimalt 5 meter høj.

Der ønskes opført en ny møddingsplads (16 m²) i forbindelse med det ansøgte projekt. Møddingspladsen er placeret under halvtaget i tilknytning til den nye hestestald.

Der ønskes opført en ny opsamlingsbeholder (12 m³) i forbindelse med det ansøgte projekt. Opsamlingsbeholderen er nedgravet og placeret under halvtaget i tilknytning til den nye møddingsplads og den nye hestestald.

Der indrettes foder- og sadelrum i eksisterende staldbygning (BBR3) på 77 m². Bygningen renoveres med pudsede lyse facader (sandfarvet) og rødt saddeltag.

Det eksisterende maskinhus (BBR4) er på 408 m². Bygningen er opført i blå/gule stålplader og ændres ikke i forbindelse med det ansøgte projekt.

Ansøger ønsker tillige at etablere en ny ridebane (20 x 60 meter) i gårdmiljøet mellem stuehus, maskinhus og den nye stald. Ridebanen vil blive heget med naturligt træfarvet ridebanehegn med 2-3 tværbomme og maksimalt 1,6 meter højt. Ansøger ønsker at opsætte nedadlysende lamper på ridebaneheget maksimalt 1,5 meter over terræn.

Vurdering i forhold til fredningen

Odsherred Kommune har fremsendt en udtalelse til Fredningsnævnet den 4. februar 2025 vedrørende ansøgers reviderede projekt af 16. oktober 2024. Udtalelsen fremgår af bilag 3.

I forhold til Fredningsbestemmelserne har Odsherred Kommune vurderet, at det nye byggeri er af væsentligt omfang i landskabet på et sted med stor synlighed fra Strandgårdsvej.

Vurdering i forhold til husdyrbrugloven

Odsherred Kommune har vurderet, at den nye hestestald er erhvervsmæssigt nødvendig for driften af ejendommen som landbrugsejendom. Det er ligeledes vurderet, at den nye hestestald ligger i tilknytning til de eksisterende bygninger på ejendommen.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at den nye hestestald er tilpasset områdets karakteristiske bebyggelsesstruktur præget af husmandsudstyknings med mindre enkeltliggende huse og gårde med hensyn til placering, materiale- og farvevalg. Kommunen har ved vurderingen lagt vægt på, at anlægget ikke er dominerende i landskabet og Odsherred Kommune vurderer herefter, at placering og udformning af det ansøgte projekt er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer og landskabsanalysens anbefalinger. Der fastsættes vilkår om den nye hestestalds placering, højde, sokkelkote, farver og materialer for at fastholde forudsætningerne for vurderingen.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at den nye møddingsplads og opsamlingsbeholder ikke har væsentlig betydning for de landskabelige værdier, idet de er en integreret del af den nye hestestald. Der fastsættes vilkår om, at anlæggene tidligst må opføres samtidig med den nye hestestald.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at den nye ridebane (20 x 60 meter) er placeret i tilknytning til den eksisterende bebyggelse på ejendommen og med den ansøgte placering ikke vil medføre væsentlig påvirkning af de landskabelige værdier. Af hensyn til de landskabelige værdier fastsættes der vilkår om, at der ikke må opsættes lysmaster på eller omkring ridebanen. Der må opsættes lyskilder med nedadgående lys til belysning af ridebanen. Lyskilderne må ikke placeres højere end 1 meter over terræn. Der fastsættes desuden vilkår om at eventuelt hegn omkring ridebanen skal være mat og naturfarvet og at ridebanen og eventuelt hegn skal friholdes for reklamer. Ridebanen skal tilbageføres til jordbrugsmæssigt formål senest et år efter ophørt brug. Det bemærkes, at det fremgår af fredningsbestemmelserne, at ridebaner på op til 20x40 m kan etableres i tilknytning til eksisterende bygninger på ikke-kuperet terræn, med naturligt underlag (græs/grus), umalet træhegn/sædvanligt landbrugshegn og uden belysning.

I forhold til husdyrbrugloven vurderer Odsherred Kommune samlet i den konkrete sag, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de landskabelige værdier i området.

Det bemærkes, at det ansøgte projekt kræver fredningsnævnets godkendelse.

Odsherred Kommune vurderer desuden, at husdyrbrugets eksisterende driftsbygninger er indpasset i landskabet med hensyn til materiale- og farvevalg. Af hensyn til de landskabelige værdier fastsættes der vilkår om, at driftsbygningernes ydervægge og tagflader skal være udført i ikke-reflekterende materialer og som beskrevet i ansøgningen med hensyn til farver og materialer.

PRODUKTION, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionsarealer, dyrearter, dyretyper og staldsystemer

Der er ansøgt om i alt 208 m² produktionsareal i forbindelse med etablering af hestestutteri på ejendommen. Tabel 2 viser hvordan det ansøgte produktionsareal er fordelt i de to staldafsnit. Det fremgår også hvilke dyrearter, dyretyper og staldsystemer, der er ansøgt om i de enkelte staldafsnit. Denne fordeling ligger til grund for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger.

Tabel 2. Oversigt over husdyrbrugets ansøgte stalde, produktionsarealer, dyrearter, dyretyper og staldsystemer

Stald/staldafsnit	Produktionsareal (m ²)	Dyrearter, dyretyper og staldsystemer
Ny hestestald - bokse	125	Heste Bokse, fast gulv* Strøelse: træpiller/hamp
Ny hestestald - løsdrift	83	Heste Løsdrift, fast gulv Strøelse: halm
Ny hestestald - i alt	208	

* Der er ikke fastsat en emissionsfaktor for hestebokse med fast gulv. I IT-ansøgningen er der valgt emissionsfaktor for "Heste, dybstrøelse" idet, det er den staldtype, der ligner mest med hensyn til emission af lugt og ammoniak.

Produktionsarealer

Der ansøges om et samlet produktionsareal (bokse og løsdrift) på 208 m² til heste på dybstrøelse. En del af produktionsarealet er indrettet med hestebokse og der benyttes f.eks. træpiller eller hamp som strøelse. I løsdriften benyttes halm som strøelse.

Hestestalden indrettes i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for stalde. Hesteboksene i den nye stald indrettes med fast gulv og afløb til opsamlingsbeholder. Løsdriften i den nye stald indrettes med fast gulv og pumpeump.

Odsherred Kommune stiller vilkår om, at produktionen skal indrettes i overensstemmelse med det ansøgte med hensyn til staldens produktionsarealer, staldsystem og dyrehold. Vilkåret er stillet for at fastholde forudsætningerne for beregningerne af ammoniak og lugt.

Ridebane

Ridebanen indgår ikke i det ansøgte produktionsareal. Ridebaner medregnes ikke til produktionsarealet, når hestene opbindes der mindre end to timer ad gangen. Der er et generelt krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38 til effektiv renholdelse af arealer, hvor der kortvarigt er dyr.

Ansøger ønsker at etablere ridebanen med toplag af sand og organiske fibre (f.eks. sisal eller kokos). Det kan eventuelt kræve tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven § 19 at udlægge organiske fibre på ridebanen. Der skal laves en særskilt ansøgning til kommunen, hvis der ønskes andre materialer end græs/grus/sand på ridebanen. Der kan ikke træffes afgørelse om udlægning af organiske fibre på ridebanen i forbindelsen med § 16b miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven. Det bemærkes, at det fremgår af

fredningsbestemmelserne at en ridebane skal etableres med naturligt underlag (græs/grus). Det vil således også kræve Fredningsnævnets godkendelse at udlægge andre materialer på ridebanen.

Fast husdyrgødning

Husdyrgødningen fra den nye hestestald håndteres som fast husdyrgødning. Gødningen i boksene udmuges dagligt og opbevares på møddingspladsen. Dybstrøelsen udmuges én gang årligt. Møddingspladsen bliver etableret med en afgrænsningsmur (mindst 1 meter høj) og i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for møddingspladser.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Foder

Foder opbevares i foderrummet. Det forventede årlige foderforbrug fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Forventet årligt foderforbrug

Fodertype	Fodermængde/år
Foderpiller	8 tons
Wrap-hø	50 tons

Staldhygiejne

Ansøger oplyser, at der er fokus på renholdelse i hestestalden. Renholdelse foretages dagligt for at undgå uhygiejniske forhold og mindske risikoen for lugt- og fluegener for de omkringboende.

Odsherred kommune stiller vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder skal det sikres, at hestebokse inklusive gulve holdes tørre og rene, at dyrene holdes rene, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes og fodringssystemer holdes rene (jf. NMK-132-00696). God staldhygiejne vil medvirke til at forebygge lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Odsherred Kommune vurderer herefter, at husdyrbrugets drift med hensyn til renholdelse af stalde mv. foregår miljø-mæssigt forsvarligt.

Spildevand (restvand)

Der indrettes vaskeplads til heste (vandspiltov) i den nye hestestald. Vaskevandet ledes til opsamlingsbeholder (12 m³).

Mængden af spildevand fra vandspiltovet, der afledes til opsamlingsbeholder, er opgjort i tabel 4.

Tabel 4. Spildevandsmængde fra vandspiltov (m³ pr. år) - jf. ansøgers skøn

Type	Anslået, m ³	Afledes til
Vaskevand - vask af heste	2	Opsamlingsbeholder
Vaskevand - vask af stalden	6	Opsamlingsbeholder
I alt	8	Opsamlingsbeholder

Der er ikke indrettet vaskeplads til maskiner på husdyrbruget.

Odsherred Kommune vurderer, at spildevandet fra vandspiltovet er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser for restvand og at det kan håndteres i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at spildevand (restvand) håndteres og opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Regnvand fra tage og befæstede arealer

Ansøger oplyser, at tagvand fra de eksisterende bygninger ledes til diffus nedsivning. Husdyrbruget har ingen befæstede udendørsarealer, hvor der er behov for udledning af overfladevand. Regnvand på møddingspladsen ledes til opsamlingsbeholder (12 m³).

Det kræver som udgangspunkt spildevandstilladelse i henhold til miljøbeskyttelsesloven at nedsive eller udlede overfladevand fra tagflader og befæstede arealer. I forbindelse med det ansøgte projekt opføres der en ny hestestald, hvor fra der skal udledes eller nedsives regnvand fra tagfladerne. I forbindelse med byggesagsbehandlingen vil det blive vurderet, om der er behov for at ansøge om spildevandstilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Oplag af olie og kemikalier m.v.

Ansøger oplyser, at der ikke opbevares olie og kemikalier på ejendommen.

For at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand i tilfælde af, at der i fremtiden vil blive håndteret olie eller kemikalier på husdyrbruget, stilles der vilkår om, at opbevaring og håndtering af olie og kemikalier skal ske i overensstemmelse med reglerne i Odsherred Kommunes olie- og kemikaliereregulativ.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at olie- og kemikalieprodukter håndteres og opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Affald

Ansøger oplyser, at der primært forekommer følgende affaldstyper på husdyrbruget:

- Papir og pap
- Plastik
- Veterinært affald (kanyler og tomme medicinflasker)

Affaldet sorteres og bortskaffes til godkendte modtagere.

Pap og papir opbevares i container og afhentes af godkendt transportør.

Plastik opbevares i container og afhentes af godkendt transportør.

Ansøger oplyser, at der ikke forekommer farligt affald i form af lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc. på husdyrbruget. Der forekommer heller ikke emballage fra sprøjtemidler, sprøjtemiddelrester eller spildolie.

Veterinært affald forekommer i meget små mængder og bortskaffes via den kommunale ordning for erhvervsaffald (genbrugsstationen) eller via dyrlægen.

Bortskaffelse af affald reguleres af affaldsbekendtgørelsen, samt Odsherred Kommunes regulativer om affald, som alle borgere og virksomheder i kommunen er forpligtet til at følge.

Odsherred Kommune stiller vilkår om, at opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med reglerne i kommunens olie- og kemikalierregulativ for at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at affald håndteres og opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Døde dyr

Ansøger oplyser, at døde dyr forekommer meget sjældent. Døde dyr vil blive opbevaret under presenning og afhentet af DAKA hurtigt muligt - normalt indenfor 24 efter anmeldelse.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Bekendtgørelsen stiller bl.a. krav om, at døde dyr skal opbevares sådan, at de er sikret mod ådselædende dyr og opbevaringsfaciliteten skal placeres i passende afstand fra offentlig vej for at forebygge spredning af smitstoffer.

Odsherred Kommune vurderer, at opbevaring af døde dyr ikke vil give anledning til gener for de omkringboende, idet døde dyr forekommer meget sjældent og de generelle regler om opbevaring også vil sikre mod gener i form af lugt og uhygiejniske forhold. Odsherred Kommune stiller på denne baggrund vilkår om, at opbevaringsfaciliteten skal placeres på et egnet sted, så der i tidsrummet indtil afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at døde dyr vil blive håndteret og opbevaret miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

GØDNINGSPRODUKTION OG OPBEVARINGSKAPACITET

Mængden af husdyrgødning, der produceres på husdyrbruget, vil afhænge af dyreholdets størrelse og sammensætning. Odsherred Kommune har vurderet opbevaringskapaciteten ud fra den gødningsproduktion, som ansøger har oplyst i forbindelse med ansøgningen om tilladelse. I forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget vil opbevaringskapaciteten blive vurderet igen, hvis forudsætningerne er ændret.

Fast husdyrgødning

Ifølge ansøgers oplysninger vil den årlige gødningsproduktion på husdyrbruget svare til ca. 51 tons dybstrøelse på husdyrbruget. Beregningen er foretaget ud fra en forventet maksimal årsproduktion med i alt 10 heste på dybstrøelse: 10 heste (500-700 kg). De vejledende gødningsnormer for heste på dybstrøelse er 5,13 t/dyr for heste (500-700 kg). Den beregnede gødningsmængde er ikke korrigeret i forhold til den tid, hvor dyrene er på græs:

Beregnet gødningsmængde (vægt) v/ 10 heste på stald: $10 \times 5,13 \text{ t} = 51 \text{ t}$

Beregnet gødningsmængde (volumen) v/ 10 heste på stald: $51 \text{ t} \times 1,7 \text{ m}^3/\text{t} = 87 \text{ m}^3$

Alle heste er på døgnfold i hele sommerperioden og i vinterperioden er hestene ude i dagtimerne. Heste, der er syge og heste der skal fole, vil være på stald efter behov - også i sommerhalvåret. På denne baggrund har ansøger vurderet, at gødningsmængden der produceres, når hestene er på stald, er ca. 20 tons dybstrøelse - svarende til 34 m^3 .

Der etableres en møddingsplads på 16 m^2 i forbindelse med det ansøgte projekt. Møddingspladsen er placeret under halvtag, så der ikke tilføres regn til pladsen. Der er afløb til ny opsamlingsbeholder. Møddingspladsen kan rumme 24 m^3 fast ($1,5 \text{ m} \times 16 \text{ m}^2$) husdyrgødning.

Odsherred Kommune har beregnet, at husdyrbruget har en opbevaringskapacitet for hestegødning på ca. 8,5 måneder med en samlet mængde fast husdyrgødning på 34 m^3 og opbevaringsanlæg (møddingsplads) på i alt 24 m^3 ($24/34 \times 12 \text{ mdr.}$).

Odsherred Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning (minimum 7 måneder) er opfyldt. Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget skal have mindst 7 måneders opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning.

Ansøger oplyser at møddingspladsen tømmes ca. 1-2 gange årligt og gødningen udbringes på én af ejendommens græsmarker.

Flydende husdyrgødning og restvand

Der er afløb fra hesteboksene til opsamlingsbeholder. Ansøger forventer ikke at der vil være tilledning af flydende husdyrgødning fra boksene, da hestene står tørt i deres leje. Vaskevand (restvand) fra rengøring af stalden og fra vandspiltovet ledes til opsamlingsbeholderen. Ansøger har oplyst, at der anvendes ca. 8 m^3 vaskevand om året i ansøgt drift jf. tabel 4. Møddingspladsen har også afløb til opsamlingsbeholderen. Der vil være en begrænset mængde møddingsaft, der løber til opsamlingsbeholderen, idet møddingspladsen er placeret under halvtag og gødningen på pladsen er overdækket.

Ansøger oplyser, at den nye opsamlingsbeholder er en godkendt, fuldstøbt plasttank på 12 m^3 . Tanken er nedgravet og placeres umiddelbart syd for stalden i tilknytning til møddingspladsen. Tanken tømmes én gang årligt.

Odsherred Kommune vurderer at husdyrbruget har en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mere end 9 måneder med en begrænset mængde møddingsaft og restvand på 8 m³ og opbevaringsanlæg på i alt 12 m³.

På denne baggrund vurderes det, at husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning (minimum 9 måneder) vil være opfyldt. Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

For at forhindre forurening af jord og grundvand stiller Odsherred Kommune vilkår om, at transport af husdyrgødning skal foregå i lukket vogn, så spild af gødning fra åbninger, forhindres.

Kommunen vurderer herefter, at fast og flydende husdyrgødning og restvand opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt og i henhold til gældende retningslinjer for at undgå uheld, udslip og påvirkning af miljøet.

GENER FRA HUSDYRBRUGET

Gener fra et husdyrbrug kan bestå i lugt-, støj-, lys- eller støvgener. Der kan også opstå gener fra fluer og skadedyr eller gener fra transport til og fra bedriften.

Lugt fra stalde mv.

Dyreholdet og driften af staldanlæg mv. påvirker omgivelserne med lugt.

Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for lugt er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (§ 32-34). Beskyttelsesniveauet sætter grænser for hvilke lugtgener, de omboende skal acceptere fra et husdyrbrug. Der er fastlagt maksimale geneniveauer for lugt i forhold til tre områdetyper. Geneniveauerne for de forskellige områdetyper fremgår af skemaet:

Områdetype/kategori	Maksimalt Geneniveau
Byzone- og sommerhusområder (eksisterende og fremtidige jf. kommuneplanens rammedel)	5 OUE/m ³
Samlet bebyggelse i landzone eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	7 OUE/m ³
Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af ansøger	15 OUE/m ³

OU_E = Odour Units (lugt enheder)

Det nærmeste byzoneområde ligger syd for husdyrbruget (rammeområde 10B9 - Boligområde Ellebækken - Asnæs). Rammeområdet er udlagt til fremtidig byzone. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til byzoneområdet er beregnet til 2227 meter.

Det nærmeste sommerhusområde ligger nord for husdyrbruget (rammeområde 11S1 - Sommerhusområde Veddinge Strand). Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til sommerhusområdet er beregnet til 55 meter.

Det nærmeste lokalplanlagte område i landzone ligger nordøst for husdyrbruget (Lokalplan nr. 104 - Helårsbeboelse ved Høve Strand). Lokalplanen er udlagt til boligformål. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til området er beregnet til 1508 meter.

Den nærmeste samlede bebyggelse er ved Hulvej, der ligger tæt på landsbyen Høve. Beboelsesbygningen på Hulvej 6, 4550 Asnæs udløser en samlet bebyggelse. Inden for en afstand af 200 meter fra denne bygning ligger der mere end 6 andre beboelsesbygninger uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til den samlede bebyggelse er beregnet til 970 meter.

Den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Strandgårdsvej 39, 4550 Asnæs, der ligger øst for husdyrbruget. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til beboelsen er beregnet til 179 meter.

Den nærmeste nabobeboelse (Strandgårdsvej 14, 4550 Asnæs) er med landbrugspligt og ligger vest for husdyrbruget. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til beboelsen er beregnet til 112 meter.

I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet lugtgeneafstande for den ansøgte produktion i forhold til de forskellige områdetyper. Der indgår ikke miljøteknologi (f.eks. luftrensning) til reduktion af lugt fra stalden i det ansøgte projekt. Lugt fra gødningsopbevaringsanlæg indgår ikke i beregningerne.

Den beregnede geneafstand er et udtryk for hvor langt fra husdyrbruget, der vil opleves unacceptable lugtgener. Geneafstanden beregnes efter to forskellige modeller på grundlag af produktionsarealets størrelse og emissionsfaktorer for de forskellige dyretyper og staldsystemer, som er fastsat i husdyrbrug-loven. Resultatet af beregningerne fremgår af tabel 5.

Tabel 5. Samlet resultat af lugtberegning for ansøgt produktion jf. husdyrgodkendelse.dk

Områdetype	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet Gennemsnitsafstand	Geneniveau overholdt
Byzoneområde mv. (10B9 - fremtidig)	NY	0* m	0* m	2227 m	Ja
Sommerhusområde (11S1 - eksisterende)	NY	0* m	0* m	55 m	Ja
Samlet bebyggelse mv. (Hulvej 6)	NY	0* m	0* m	970 m	Ja
Beboelsesbygning (Strandgårdsvej 39)	NY	0* m	0* m	179 m	Ja
Beboelsesbygning (Strandgårdsvej 14)	NY	0* m	0* m	112 m	Ja

* Geneafstanden er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes, at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Det ses af tabel 5, at geneafstanden er beregnet til 0 meter for alle områdetyper. Det skyldes, at den faktiske lugt fra stalden er for lav til, at lugtspredningen kan beregnes. Det vurderes, at lugtgenekriteriet er overholdt for alle tre områdetyper, idet den faktiske lugt er meget lav.

Da den nye hestestald kommer til at ligge tæt på sommerhusområdet, har Odsherred Kommune lavet en worst case beregning med et dobbelt så stort produktionsareal i stalden. Det medfører en lugtemission, der er stor nok til, at geneafstanden kan beregnes i husdyrgodkendelse.dk. Denne beregning viser, at geneafstanden til sommerhusområdet i worst case situationen vil være 26 meter. Den faktiske afstand fra stalden til sommerhusområdet er 50 meter og genekriteriet til sommerhusområde er overholdt både i worst case scenariet og i ansøgt drift.

Ansøger forventer ingen lugtgener for de omboende i forbindelse med det ansøgte projekt og der er ikke truffet særlige foranstaltninger til begrænsning af lugtgener fra anlægget ud over, hvad der ligger i det daglige management. Den nye hestestald har naturlig ventilation.

Staldlugtemissionen afhænger af produktionsarealets størrelse, dyretype og staldsystem. På denne baggrund fastsættes vilkår om, at produktionsarealets størrelse, dyretyper og staldsystemer skal svare til det ansøgte, da det er en forudsætning for beregningerne i husdyrgodkendelse.dk og dermed for miljøvurderingen.

Lugtemissionen fra husdyrbruget er desuden afhængig af, hvordan landbruget drives. På denne baggrund stilles vilkår om god staldhygiejne og renholdelse af ejendommen. Der er endvidere fastsat vilkår om, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af lugtgenerne og gennemfører denne.

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre større husdyrbrug inddrages. De beregnede geneafstande forøges, hvis der ligger andre større husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse mv. eller nærmere end 100 meter fra beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt. Odsherred Kommune har undersøgt og konstateret, at der ikke ligger andre husdyrbrug, der har betydning for vurderingen af lugtgener i forbindelse med det ansøgte projekt.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for de omboende.

Fluer

Der kan være risiko for masseforekomst af fluer i forbindelse med husdyrbrug. Fluerne kan sprede sig til naboerne og medføre gener og uhygiejniske forhold.

Ansøger oplyser, at fluegener forebygges ved at holde fokus på rengøring i stalden og overdækning af møddingspladsen. Der anvendes fluebekæmpelse i det omfang, det er nødvendigt.

Odsherred Kommune vurderer, at det er nødvendigt med forebyggende indsats for at undgå fluegener. På denne baggrund fastsættes vilkår om, at der skal opretholdes god staldhygiejne og renholdes på husdyrbruget. Der skal desuden foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne for fluebekæmpelse fastsat af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Skadedyr

Der kan være risiko for tilhold af mus og rotter i forbindelse med husdyrbrug, idet der oplagres og håndteres foderstoffer, døde dyr mv.

Ansøger oplyser, at gener fra skadedyr forebygges ved regelmæssig rengøring i stalden og oprydning på ejendommen. Foder opbevares utilgængeligt for skadedyr og der er fokus på opsamling af foderspild. Ved forekomst af rotter kontaktes den kommunale ordning for rottebekæmpelse eller privat firma.

Odsherred Kommune vurderer, det er nødvendigt med forebyggende indsats mod rotter, idet der bl.a. opbevares og håndteres foder på husdyrbruget. På denne baggrund fastsættes der vilkår om, at der skal renholdes på husdyrbruget.

Støj

Ansøger oplyser, at der ikke forventes støjgener fra staldanlægget. Der kan forekomme støj fra kørsel med maskiner, når der flyttes wrap og halm, samt i forbindelse med håndtering af dybstrøelse. Ridebanen planeres ca. en gang om måneden ved hjælp af ATV og ridebaneharve. Der er begrænset kørsel med maskiner grundet husdyrbrugets størrelse. Der er ingen udendørs støjkilder som f.eks. kompressor. Den daglige driftstid i stalden er som hovedregel ca. kl. 5-22.

Transporter til og fra husdyrbruget er vurderet i særskilt afsnit.

Odsherred Kommune vurderer ud fra støjklidernes karakter og husdyrbrugets redegørelse for støjpåvirkning samt afstanden til sommerhusområdet og de nærmeste nabobeboelser, at der ikke vil være væsentlige støjgener forbundet med driften af husdyrbruget.

Der fastsættes vilkår om støjgrænser for boliger i det åbne land i henhold til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984. I henhold til vejledningen er der anvendt grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der fastsættes desuden støjgrænser i forhold til sommerhusområde (områdetype 6) i henhold til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984. Støjkvilkårene regulerer al støj fra husdyrbrugets bygningsparcel f.eks. støj fra faste installationer og kørsel med maskiner. Støj fra markdriften er ikke reguleret af støjkvilkårene.

Odsherred Kommune fastsætter desuden vilkår om, at der kan kræves dokumentation for, at støjkvilkårene er overholdt samt, at der ved væsentlige støjgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af støjgenerne og gennemfører denne.

Den udendørs ridebane (20 x 60 meter) er placeret i gårdmiljøet mellem bygningerne. Ansøger oplyser, at ridebanen vil blive benyttet 1-2 timer om dagen til træning af heste i dressur, spring, jordarbejde og løsspringning. Der forventes ingen støj af nogen art fra ridebanen, da heste generelt ikke laver mange lyde. Der vil ikke blive spillet musik eller lignende, der kan give lydgener.

Ansøger oplyser desuden at fremvisning af heste vil foregå 2-3 gange årligt og at dette ikke vil give støjgener. Der vil umiddelbart ikke foregå undervisning i forbindelse med brug af banen. Men ved tilridning og træning af de unge heste vil der gerne være to personer til stede. Her vil der blive kommunikeret i et normalt toneleje, hvilket heller ikke vil give støjgener.

Ansøger ønsker at benytte ridebanen dagligt i tidsrummet mellem kl. 8 og kl. 21.30.

Ridebanen er placeret ca. 20-25 meter fra sommerhusområdet, som er støjfølsomt. Maskinhuset og stuehuset vil afskærme en del, men ikke fuldstændigt. På baggrund af den korte afstand til sommerhusområdet har Odsherred Kommune overvejet at fastsætte vilkår om, hvilke tidsrum ridebanen må benyttes, så beboerne i sommerhusområdet er klar over, hvornår der kan forventes aktiviteter på ridebanen. Samtidig anerkender kommunen, at der er tale om et fritidslandbrug, hvor der er brug for fleksibilitet i driften. Ansøger har redegjort for omfanget og typen af aktiviteter på ridebanen. På baggrund af ansøgers redegørelse og idet maskinhuset og stuehuset afskærmer en del, vurderer Odsherred Kommune, at der ikke vil være væsentlige støjgener forbundet med brugen af ridebanen. Der fastsættes ikke vilkår om, hvilke tidsrum ridebanen må benyttes.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omboende.

Støv

Ansøger oplyser, at der kan forekomme støv ved håndtering af halm og ved brug af den udendørs ridebane i tørre perioder.

Odsherred Kommune vurderer ud fra husdyrbrugets redegørelse for støvgener og ridebanens beliggenhed i forhold til sommerhusområdet (20-25 meters afstand), at det er nødvendigt at forebygge støvgener i sommerhusområdet. På denne baggrund fastsættes vilkår om, at ridebanen ikke må benyttes i tørre perioder, hvis det medfører væsentlige støvgener i sommerhusområdet.

Odsherred Kommune fastsætter desuden vilkår om, at der ved væsentlige støvgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af støvgenerne og gennemfører denne.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for de omkringboende.

Lys

Ansøger oplyser, at der ikke anvendes udendørs arbejdsprojektører på husdyrbruget. Normalt er der ikke lys i stalden om natten. Udendørs lyskilder er placeret i tilknytning til bygningerne. Ansøger har ønsket at opsætte nedadlysende lamper på hegnet ved ridebanen. Dette kan dog ikke imødekommes af hensyn til de landskabelige værdier. Odsherred Kommune har fastsat vilkår om, at der ikke må opsættes lysmaster eller etableres anden belysning på eller omkring ridebanen. Se redegørelse herfor i afsnittet om landskabelige værdier.

Odsherred Kommune vurderer ud fra husdyrbrugets redegørelse for lysgener, samt afstanden til de nærmeste nabobeboelser, at der ikke vil være væsentlige lysgener forbundet med driften af husdyrbruget.

Odsherred Kommune fastsætter vilkår om, at der ved væsentlige lysgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af lysgenerne og gennemfører denne.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for de omboende.

Til- og frakørselsforhold

Kørsel til og fra husdyrbruget sker via Strandgårdsvej. Der er én indkørsel til ejendommen. Sommerhusområdet ligger på den anden side af vejen og Strandgårdsvej ligger også i sommerhusområdet. De nærmeste nabobeboelser i landzone ligger 100 meter eller mere fra husdyrbrugets indkørsel.

Omfanget af til- og frakørsler pr. år er opgjort i tabel 6 jf. ansøgningen. En transport omfatter både til- og frakørsel. Intern transport på husdyrbruget og transporter i forbindelse med markdriften er ikke inkluderet i tabellen.

Tabel 6. Antal transporter pr. år til og fra husdyrbruget

Transporttype	Ansøgt drift Antal pr. år
Flytning/udspredning af dybstrøelse (traktor)	3
Levering af indkøbt foder (lastbil)	4
Levering af wrap (lastbil)	2
Levering af halm (lastbil)	1
Levering af træpiller/hamp (leveres sammen med foder)	0
Levering af brændstof (lastbil)	0
Afhentning af døde dyr (lastbil)	< 1
Transport af erhvervsaffald (bil og trailer)	5
Transport af heste (lastbil eller personbil og trailer)	100
Diverse transporter (personbil: dyrlæge, konsulent o. lign.)	15
I alt	130

Det fremgår af tabel 6, at antallet af transporter i ansøgt drift er ca. 130 transporter om året. Det samlede antal transporter er begrænset og ansøger forventer ikke at transporterne til og fra husdyrbruget

vil medføre gener for de omkringboende. Transporterne planlægges så vidt muligt til at foregå inden for normal arbejdstid.

Kommunen skal vurdere, om til- og frakørsel til husdyrbruget kan ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Miljømæssige gener i forhold til transport kan være støj, støv, lugt og rystelser. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

I en tilladelse kan der f.eks. stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til husdyrbruget og krav om, at til- og frakørsel af foder, gødning mv. kun må ske på bestemte tidspunkter. Der kan desuden stilles vilkår til bedriftens egne køretøjer og materiel (se f.eks. NMK-132-00596, NMK-132-00839).

Odsherred Kommune vurderer, at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, idet antallet af transportere med lastbil og traktor er meget begrænset. Det vurderes, at der ikke er grundlag for at stille vilkår i relation til transport til og fra husdyrbruget.

I miljøtilladelsen er der fastsat støjvilkår, som regulerer al støj fra husdyrbrugets bygningsparcel f.eks. støj fra faste installationer og kørsel med maskiner. Støj fra markdriften er ikke reguleret af støjvilkårene.

FORURENING FRA HUSDYRBRUGET

Ammoniaktab fra stalde mv.

Dyreholdet og driften af staldanlæg mv. medfører et tab af ammoniak til omgivelserne i form af ammoniakfordampning (emission). Det ansøgte projekt omfatter etablering af en ny hestestald, samt en møddingsplads og opsamlingsbeholder.

Den samlede emission (totalemission) fra stalde og gødningslagre for det ansøgte projekt er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Det er også beregnet, hvor meget emissionen forøges i forhold til produktionen i nudrift og i forhold til driften for 8 år siden (8 års-drift).

Kommunen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer på husdyrbruget, der er foretaget inden for de seneste 8 år jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33, stk. 2.

Resultatet af beregningerne er vist i tabel 7.

Tabel 7. Beregnet totalemission og meremission af ammoniak fra stalde og gødningslagre jf. husdyrgodkendelse.dk

	Totalemission	Meremission
Ansøgt projekt	125,6 kg NH ₃ -N/år	-
Nudrift	0 kg NH ₃ -N/år	125,6 kg NH ₃ -N/år
8 års drift*	0 kg NH ₃ -N/år	125,6 kg NH ₃ -N/år

*) 8 års driften er den produktion, der var tilladelse til for 8 år siden.

Det ansøgte projekt medfører en beregnet ammoniakemission fra stalde og gødningslagre på 118,8 kg NH₃-N/år (totalemission).

Det ansøgte projekt medfører en øget ammoniakemission på 118,8 kg NH₃-N/år fra stalde og gødningslagre i forhold til nudriften og 8-årsdriften.

Ammoniakbelastning af naturområder beskyttet af § 7 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning, samt § 3 i naturbeskyttelsesloven

Husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg på et husdyrbrug må ikke etableres, udvides eller ændres, såfremt de ligger mindre end 10 m fra de naturområder, der er nævnt i husdyrbruglovens § 7 (kategori 1- og kategori 2-natur). I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af husdyrbruglovens § 7 inden for 10 meter fra anlægget.

Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for ammoniak sætter grænser for den maksimale tilladte deposition af ammoniak på nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper. Naturtyperne er inddelt i tre kategorier, som gennemgås herunder.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakpåvirkning er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden. Ved overholdelse af beskyttelsesniveauet sikres det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af naturområderne. Beskyttelsesniveauet for ammoniak er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 24-29.

Kommunen kan i særlige tilfælde skærpe kravene. Ved særlige tilfælde forstås en miljøpåvirkning, der ikke er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder). Natura 2000 områderne er et netværk af naturområder i EU, der er udpeget for at beskytte og bevare naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev (uanset størrelse og naturtype) indenfor Natura 2000-områder.

I en afstand af ca. 700 m nord for anlægget ligger Natura 2000-område N154 - Sejerø Bugt, Saltbæk Vig Bjergene, Diesebjerg og Bollinge bakke (se figur 3). Her er der kortlagt en række habitatnaturtyper, hvoraf flere er kvælstoffølsomme.

Nærmest beliggende er typen 1220 - Strandvold med flerårige urter. Denne type er ikke kvælstoffølsom. Mod nordøst, i en afstand af ca. 1 km, er der kortlagt typerne 2110 - Forstrand og 2130 - Grå/grøn klit. Disse typer har en tålegrænse på henholdsvis 10-20 kg N/ha/år og 5-15 kg N/ha/år.

Yderligere kortlagt habitatnatur eller § 3-overdrev indenfor Natura 2000 er beliggende i en afstand af 1,5 km eller længere fra anlægget.

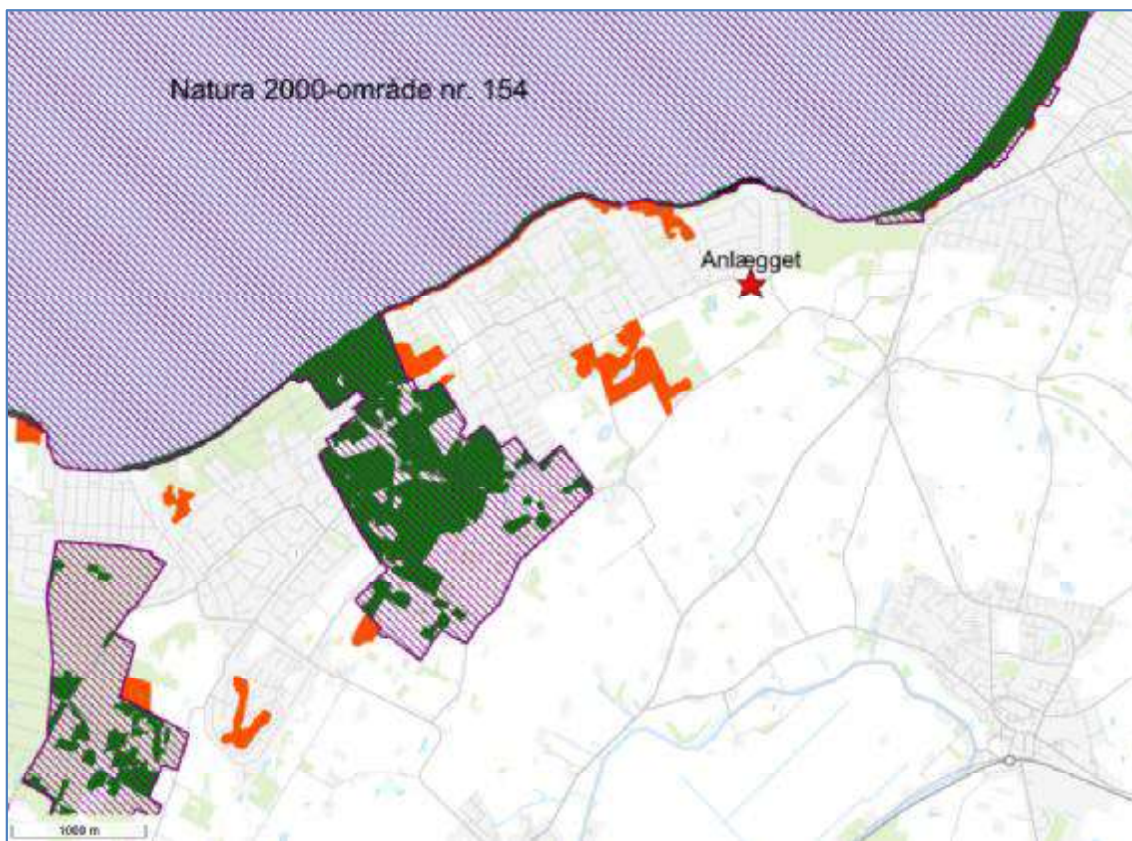
Næst nærmeste Natura 2000-område ligger i en afstand af godt 11 km i øst-nordøstlig retning. Det er Natura 2000-området N262 - Annebjerg Skov og Ulkerup Skov. Indenfor dette Natura 2000-område findes ligeledes kortlagt kvælstoffølsom habitatnatur.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. Der er tale om højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og § 3-omfattede overdrev større end 2,5 ha.

Anlægget ligger i et område med mange store og værdifulde overdrev, både langs kysten og længere inde i landet. Nærmeste kategori 2-overdrev beliggende 600 meter mod nordvest og yderligere et 900 m mod sydvest (se figur 3). Alle naturområder i Odsherred Kommune er besigtiget i forbindelse med kommunens § 3-besigtigelse i 2013-15. I Veddinge Bakker har kommunen desuden besigtiget størstedelen af de lysåbne naturtyper i 2024. De omtalte kategori 2-overdrev er uplejede og/eller påvirket af afdrift fra nærliggende agerland. Deres naturtilstand er estimeret til moderat eller ringe (III-IV).

Figur 3 viser anlæggets beliggenhed i forhold til det nærmeste Natura 2000 område, kategori 1-natur og kategori 2-natur.

Figur 3. Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000 (lilla skravering), Kategori 1-natur (vist med grønt) og Kategori 2-natur (vist med orange).

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Nær anlægget findes en række små moser, overdrev og søer indenfor en afstand af 50-500 meter. De nærmeste kategori 3-naturområder er beliggende i blot 30-40 meters afstand og udgøres af hhv. mose mod nord og overdrev mod sydvest og øst (se figur 4). Naturområderne er besøgt af Odsherred Kommune i forbindelse med kommunens § 3-besigtigelse i 2013-15 og en del af områderne er besøgt igen i 2024. I 2013 blev naturtilstanden vurderet til dårlig (V) for mosen og i 2024 blev naturtilstanden vurderet til moderat (III) for overdrevet. Overdrevene umiddelbart sydvest for anlægget er nyregistreret af kommunen i 2024 og her er naturtilstanden vurderet til moderat (III). Andre kategori 3-naturområder fremgår af figur 4. Bl.a. ses, at nærmeste kvælstoffølsomme kategori 3-skov er Høve Skov beliggende ca. 300 meter øst-nordøst for anlægget.

Øvrige naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

Indenfor 1000 meter omkring anlægget findes en lang række søer og små vandhuller samt eng mod sydvest (se figur 4). Nærmeste sø ligger ca. 50 meter stik nord for anlægget. Alle søerne er kortlagt i kommunens § 3-kortlægning. Alle søer på figur 4 er 3150-søer (eutrofe søer med flydebladsvegetation), bortset fra søen i engarealet mod sydvest. Dette er en 3130-småurte sø. For sidstnævnte sø er tålegrænsen 5-10 kg N/ha/år. For 3150-søer er der ikke nogen tålegrænse for kvælstof.

Omtalte engareal mod sydvest er et græsset rigkær i god naturtilstand (II) og rummer bl.a. Trævlekrone, Maj-Gøgeurt, Djævelsbid, flere arter af Star og tørvemosser - ifølge kommunens besigtigelse fra 2013-2015, hvor alle naturområder er besigtiget.

Naturområderne er ikke besigtiget eller beskrevet yderligere i forbindelse med nærværende tilladelse, da merdepositionen er $< 1 \text{ kg N/ha}$ pr. år eller naturtyperne ikke er kvælstofbegrænsede.

Figur 4 viser anlæggets beliggenhed i forhold til kategori 3-natur og øvrige naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 4. Kategori 3-natur og § 3-omfattet natur i øvrigt omkring anlægget. Anlæggets placering er markeret med en rød stjerne. Skov, moser, enge, overdrev og søer er angivet med hhv. mørkt grønt, rødbrunt, lyst grønt, lys orange og blå. Markering af kategori 3 natur er udfyldt og øvrig § 3 natur er skraveret. Depositionsberegninger er angivet ved nærmeste kategori 3-natur.

Udvalgte naturpunkter - beregnet ammoniakbelastning

I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion til forskellige naturområder (se figur 4). Totaldeposition er den samlede deposition fra det ansøgte projekt. Merdepositionen er forskellen i ammoniakdeposition mellem den ansøgte drift og nudrift eller 8 års drift. I denne sag er merdepositionen identisk med ansøgt drift, da der er tale om en ny produktion.

I tabel 8 ses en oversigt over udvalgte naturpunkter med angivelse af naturtype, naturkategori, kumulation, beliggenhed i forhold til husdyrbruget, samt beregnet mer- og totaldeposition af ammoniak til naturpunktet. Naturkategori er defineret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2.

Tabel 8. Udvalgte naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Naturtype	Natur-kategori	Kumulation*	Beliggenhed i forhold til husdyrbruget	Merdeposition (kg N/ha/år)	Total-deposition (kg N/ha/år)
Forstrand NØ	Kat 1	2	1 km NØ	0,0	0,0
Grå/grøn klit NØ	Kat 1	2	1 km NØ	0,0	0,0
Overdrev NV	Kat 2	0	544 m NV	0,0	0,0
Overdrev SV	Kat 2	0	842 m SV	0,0	0,0
Overdrev SØ	Kat 3	0	84 m SV	0,1	0,1
Overdrev SØ	Kat 3	0	60 m SØ	0,4	0,4
Mose NV	Kat 3	0	63 m NV	0,4	0,4
Sø N	§ 3-natur	0	95 m N	0,2	0,2
Sø Ø	§ 3-natur	0	99 m Ø	0,4	0,4

I forhold til Kategori 1- og Kategori 2-natur er totaldepositionen beregnet til hhv. 0,0 og 0,0 kg N/ha pr. år. Dette skyldes primært begrænsede samlede emission og derudover afstanden mellem anlægget og de nævnte naturkategorier.

I forhold til Kategori 3-natur er merdepositionen beregnet til 0,4 kg N/ha pr. år for den nærmeste mose og overdrev. For nærmeste kategori 3-skov er merdepositionen ikke beregnet, men er mindre end 0,4 kg N/ha pr. år og for de nærmeste søer er merdepositionen beregnet til 0,2 og 0,4 kg N/ha pr. år.

På øvrige kategori 3-moser, kategori 3-overdrev og søer/vandhuller er merdepositionen 0,1 kg N/ha pr. år eller (for hovedparten) er der ikke nogen merdeposition.

Den primære årsag til, at der generelt er ingen eller meget lav merdeposition er en kombination af en begrænset meremission fra anlægget, afstanden mellem naturområderne og anlægget og naturområdenes placering i forhold til anlægget (hovedsageligt ikke i den fremherskende vindretning).

Vurdering af kategori 1-natur

De nærmeste forekomster med kategori 1-natur er beliggende i Natura 2000-området N og NØ for anlægget (hhv. 600 m og 1000 m fra anlægget). Beregningen af ammoniakdepositionen fra det ansøgte projekt til naturområdet viser, at totaldepositionen er 0,0 kg N/ha/år.

I den samlede vurdering af ammoniakbelastningen fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre større husdyrbrug inddrages (kumulation). Beskyttelsesniveauet for Kategori 1-natur skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug i nærheden, der påvirker det samme naturområde. Odsherred Kommune har undersøgt og konstateret, at der ligger to husdyrbrug (Høvevej 36A og Veddingevej 13), der har betydning for vurderingen af ammoniakpåvirkningen i forbindelse med det ansøgte projekt. Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres efter kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 27.

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniakdeposition fra husdyrbruget til naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha/år, hvis der er flere end 1 andet husdyrbrug i nærheden
- 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden
- 0,7 kg N/ha, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden

Kategori 1-natur må således maksimalt modtage 0,2 kg N/ha pr. år, når der er flere end ét andet husdyrbrug, der bidrager til ammoniakdepositionen (kumulation). Uden kumulation er beskyttelsesniveauet 0,7 kg N/ha pr. år. Det ansøgte projekt bidrager med 0,0 kg N/år. Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 1-natur er således overholdt.

Det fremgår af forarbejderne til husdyrbrugloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende praksis hos Natur- og Miljøklagenævnet (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrbruglovens beskyttelsesniveau som alt overvejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Der kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000 kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det, ud fra Odsherreds Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, der er blevet foretaget af Staten, at der ikke er grund til at formode, at kortlægningen er utilstrækkelig. På den baggrund vurderes det, at omkringliggende habitatnaturtypelokaliteter ikke lider skade ved det ansøgte.

Odsherred Kommune vurderer samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder omkring anlægget, at der ikke vil ske en væsentlig ammoniakpåvirkning af kategori 1-naturtyper i Natura 2000-områder.

På baggrund af ovenstående vurdering finder Odsherred Kommune ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag for hvad angår ammoniakpåvirkning af kategori 1-natur i nærliggende Natura 2000-områder fra husdyrbrugets anlæg.

Vurdering af kategori 2-natur

Den nærmeste lokalitet med kategori 2-natur er et overdrev beliggende stik nordvest for anlægget i en afstand af ca. 600 m. Totaldepositionen på overdrevet er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Kategori 2-natur må maksimalt modtage en totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur er således overholdt.

Odsherred Kommune har endvidere ud fra kendskab til området vurderet, at der ikke findes lokaliteter i området, der ikke er korrekt kortlagt. På den baggrund vurderes det derfor samlet, at beskyttelsen af lokaliteter omfattet af kategori 2 er tilstrækkelig.

Vurdering af kategori 3-natur

Meremissionen forbundet med det ansøgte projekt er knap 120 kg N/ha pr. år. I den konkrete ansøgning er der ikke nogen kategori 3-natur, der modtager en deposition større end 0,4 kg N/ha årligt.

Hvis der er kategori 3-natur, hvor der vil komme en merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år eller mere, skal kommunen afklare, om området er en del af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Som grundlag for denne afklaring skal kommunen inddrage alle fire følgende kriterier:

- det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser,

- om det aktuelle område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats,
- det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
- kvælstofbidrag til området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder for så vidt angår skove om de gødskes.

I det aktuelle tilfælde er der som nævnt ikke Kategori 3-natur, der modtager merdeposition > 1kg N/ha pr. år. Odsherred kommune har gennemført en fladedækkende registrering af beskyttede naturtyper i perioden 2013-2015 og senere opfølgende kortlægning af kvælstoffølsomme arealer i 2018-2019 og en opdatering af kortlægningen af de lysåbne naturtyper i Veddinge Bakker i 2024. Der findes således ikke lokaliteter i området, der ikke er korrekt kortlagt. På den baggrund vurderes det derfor samlet, at beskyttelsen af lokaliteter af kategori 3-natur er tilstrækkelig.

Vurdering af naturlokaliteter, der ikke er omfattet af kategori 1-3

Af de forekommende øvrige naturområder, er merdepositionen beregnet til 0,4 kg N/Ha pr. år eller i de fleste tilfælde væsentligt mindre, dvs. der er ikke nogen årlig merdeposition, som overstiger 1,0 kg N/Ha.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af naturområderne beliggende i nærheden af anlægget. Der stilles ikke yderligere vilkår med hensyn til ammoniakdeposition på naturområderne.

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område er Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesebjerg og Bollinge Bakke (Natura 2000 område nr. 154). Natura 2000-området er meget stort og den nærmeste grænse er beliggende ca. 600 m N for anlægget (se figur 3).

Natura 2000 området omfatter:

- Habitatområde nr. 135 - Sejerø Bugt og Saltbæk Vig
- Habitatområde nr. 244 - Bjergene, Diesebjerg og Bollinge Bakke
- Fuglebeskyttelsesområde nr. 94 - Sejerø Bugt og Nekselø
- Fuglebeskyttelsesområde nr. 99 - Saltbæk Vig
- Ramsarområde nr. 18 - Sejerø Bugt, Nekselø Bugt og Saltbæk Vig

Natura 2000 område nr. 154 omfatter et samlet areal på ca. 445 km², hvoraf selve Sejerø Bugt udgør ca. 390 km² (ca. 88 %). Knap 10 % af Natura 2000 området er landareal, som primært er beliggende i den sydlige del af området. Kystlinien på land udgør ca. 63 km.

Sejerø Bugt udgør et lukket kystsystem, hvor det marine forland primært er dannet ved lagunedannelse.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 94 - Sejerø Bugt og Nekselø omfatter følgende ynglende arter: rørhøg, engsnarre, splitterne og havterne. Af rastende arter indgår klyde, bjergand, edderfugl, sortand og fløjlsand. Der er ikke kortlagt levesteder for fugle på udpegningsgrundlaget i nærheden af anlægget.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 135 er kildevælds-vindelsnegl, skæv vindelsnegl, sump vindelsnegl, stor vandsalamander, klokkefrø, odder, enkelt månerude, mygblomst, sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og strandsøer,

større lavvandede bugter og vige, rev, enårig vegetation på stenede strandvolde, flerårig vegetation på stenede strande, klinter eller klipper ved kysten, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, forstrand og begyndende klitdannelser, hvide klitter og vandremiler, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), fugtige klitlavninger, kystklitter med enebær, ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, kalkrige søer og vandhuller med kransålgær, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, vandløb med vandplanter, tørre dværgbusksamfund (heder), meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, rigkær, bøgeskove på muldbund, egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Heraf er kystlaguner og strandsøer, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå/grøn klit), kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), kystklitter med enebær, meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, kalkoverdrev som er vigtige orkidélokalteter, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld prioriterede naturtyper

Vurdering af Natura 2000

Nærmeste næringsfattige habitatnaturtype er strandvolde, forstrande og grå/grøn klit beliggende ca. hhv. 0,6 og 1 km nord og nordøst for husdyrbrugets anlæg.

Baggrundsbelastningen i området ved den nærmeste habitatnaturtype er 8-10 kg N/ha pr. år.

For stenede strandvolde er det ikke relevant med en tålegrænse, jf. Ammoniakmanualen. Naturtyperne forstrand og grå/grøn klit har en tålegrænse på hhv. 10 - 20 kg og 5-15 N/ha pr. år. Ammoniakdepositionsregninger viser, at det ansøgte projekt ikke medfører nogen merdeposition af ammoniak, og at den totale ammoniakdeposition fra projektet er beregnet til ligeledes 0,0 kg N/ha pr. år.

Selvom belastningen er lille eller ikke tilstedeværende, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre de særlige beskyttelsesinteresser, der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis:

- der foreligger sandsynlighed eller risiko for, at projektet vil påvirke habitatområder væsentligt (præmis 43)
- en konsekvensvurdering skal gennemføres, hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 45)
- et projekt anses for at kunne påvirke et habitatområde væsentligt, når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning (præmis 49)

Det fremgår endvidere af Waddenzee-dommens præmis 61, at en konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området, og der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konklusionen på konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet. En sådan

vished er opnået, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger.

Tilladelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 24-29. Overholdelse af beskyttelsesniveauet vil, jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109), som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder vil være uvæsentlig.

Det er Odsherred Kommunes opfattelse, at der i sagen ikke er forhold, der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring husdyrbrugets anlæg.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer. I Natura 2000-planen står *"Natura 2000-planen har fokus på arealrelaterede indsatser og rummer ikke indsatskrav vedrørende vandkvalitet, som sikres gennem vandplanlægningen, ligesom der heller ikke stilles konkrete krav til reduktion af kvælstofdeposition, som ligeledes reguleres ad anden vej, ikke mindst gennem husdyrgodkendelsesloven."* Dvs. i forhold til Natura 2000 er der ikke skærpede krav i Natura 2000-planen, og beskyttelsesniveauerne er alene fastsat gennem husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Idet den totale ammoniakdeposition fra projektet på nærmeste habitatnaturtype er beregnet til 0,0 kg N/ha pr. år, vurderer Odsherred Kommune, at ammoniakfordampning fra husdyrbrugets samlede anlæg ikke vil udgøre en nogen påvirkning af Natura 2000 området eller udpegningsgrundlaget, og Odsherred Kommune vurderer samlet set, at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området ikke vil have nogen væsentlig negativ påvirkning på de omkringliggende Natura 2000 områder.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne. Det vil sige den påvirkning, der kan komme på dyrearternes yngle- og rasteområder eller voksesteder for plantearter på grund af ammoniakemission fra det ansøgte staldanlæg.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring husdyrbrugets anlæg. Odsherred Kommune har foretaget en vurdering af, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og af hvorvidt voksesteder for planter kan blive ødelagt, som følge af det ansøgte. Til vurderingen af disse er bl.a. anvendt Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 520 og rapport nr. 603 og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. Kommunen har foretaget registrering af Bilag IV-padderter i perioden 2008-2022.

På baggrund af dette vurderes det, at der i området kan være vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Flagermus:

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De en-

kelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær husdyrbrugets anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Markfirben:

Markfirben findes i alle dele af kommunen på egnede levesteder. Især solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Overdrevene beliggende rundt om anlægget vurderes i nogle tilfælde at være potentielle levesteder. Det samme er tilfældet for klitarealerne og overdrevarsarealer i Natura 2000-området beliggende længere væk. Arten er ikke eftersøgt der i kommunens Bilag IV-arts registrering.

Nærmeste fund af Markfirben er gjort i 2024 knap 250 meter sydvest for anlægget. Derudover foreligger en række nyere fund i en afstand af 1- 2½ km fra anlægget, bl.a. på Disbjerg.

Stor vandsalamander:

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen, for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Stor vandsalamanders levesteder og rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o. lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald. Størstedelen af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre op til 1 km.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning, forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Arten er eftersøgt af kommunen i 2008-2022 i omkringliggende søer, og nærmeste fund er i et vandhul ca. 150 meter stik øst for anlægget (se figur 5). Derudover er arten fundet i flere vandhuller i større afstand fra anlægget. bl.a. nedenfor Disbjerg. Arten er gået kraftigt tilbage i vandhullet 150 m øst for anlægget i den periode, kommunen har foretaget registreringer, men den blev fundet i 2022, som er det sidste år, kommunen har besigtiget søen.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø findes i alle dele af kommunen og kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

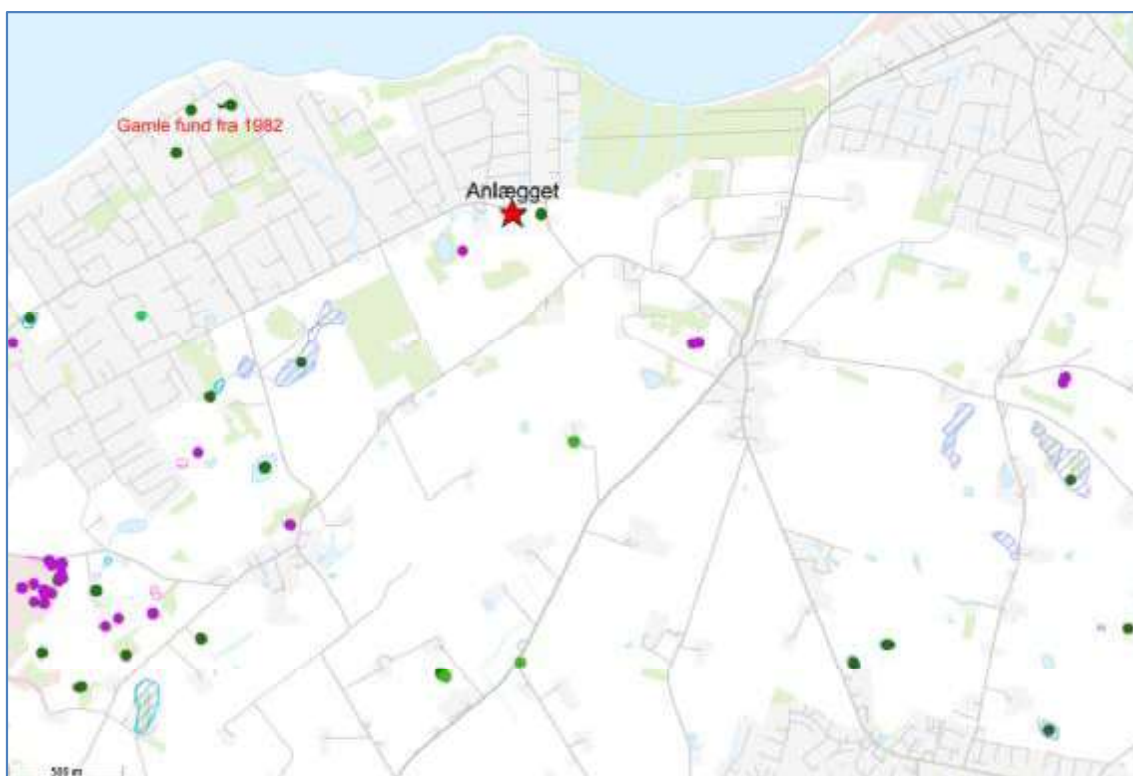
Spidssnudet frø er i perioden 2013-2015 registreret i talrige søer og oversvømmede mosepartier omkring anlægget i en afstand på ca. 1-2½ km (se figur 5). Nærmeste fund er i samme vandhul som Stor vandsalamander, nævnt ovenfor. Øvrige fund findes omkring anlægget i en afstand af 1 km eller mere. Kommunen har eftersøgt arten i vandhullet øst for anlægget i perioden fra 2008 - 2022. Arten er gået kraftigt tilbage i dette vandhul i perioden og blev sidst registreret i 2015.

Øvrige fredede eller rødlistede arter

Kommunen har i øvrigt kendskab til forekomst af den rødlistede svamp, rosabladet tragtridderhat (NT), ca. 1 km vest for anlægget. På Disbjerg i en afstand af godt 2,4 km vest for anlægget findes ikke mindre end 15 rødlistede vokshatte og rødblade.

Af karplanter findes udover Maj-Gøgeurt, der tidligere er omtalt, en nyregistrering (2024) af Biblomst på overdrevet umiddelbart vest for anlægget.

I sommerhusområdet er der mod nordvest en angivelse af den truede dagsommerfugl sørgekåbe. Arten vurderes ikke i øjeblikket at være bofast i kommunen, men kan ses i forbindelse med indflyvninger fra Skandinavien, Baltikum, Rusland eller Østeuropa. Efter større indflyvninger etableres ofte relativt kortlivede ynglekolonier. Derudover foreligger en række ældre fund (>50år) af rødlistede natsommerfugle og lichener fra hhv. sommerhusområdet og Høve Skov.

Figur 5: Bilag IV-arter registreret i nærheden af anlægget på Strandgårdsvej 16.

Vurdering af påvirkning af Bilag IV-arter og rødlistede/fredede arter

Småflagermus

Det ansøgte projekt vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes.

Markfirben

Merdepositionen af ammoniak på de potentielle levesteder (overdrev) er 0,1 kg N/ha pr. år eller mindre og vil ikke forårsage en tilstandsændring af § 3-området. På det nærmeste aktuelle levested er merdepositionen begrænset, og forekomsten vil ikke blive påvirket. Driften af husdyrbrugets anlæg vurderes således ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af Markfirben, da de yderligere nærmeste potentielle og aktuelle levesteder ikke vil blive påvirket.

Stor vandsalamander og Spidssnudet frø

Merdepositionen på nærmeste kendte levested for begge arter er omkring 0,4 kg N eller mindre, og projektet kan ikke forårsage nogen tilstandsændring af § 3-områderne, der er ynglelokaliteter. Øvrige

kendte eller potentielle levesteder ligger længere væk og vil - selvom de evt. er beliggende i den fremherskende vindretning - modtage en merdeposition, der er væsentligt lavere end 1,0 kg N/ha, som er grænseværdien for, hvornår der kan forventes en tilstandsændring af levestedet.

Som for Bilag IV-arten markfirben vurderes ammoniakdepositionen fra anlægget således ikke at have nogen negativ effekt på bestanden af Bilag IV-padderne omkring anlægget.

Øvrige rødlistede og/eller fredede arter

Der er ingen af de nævnte lokaliteter eller levesteder, der i forhold til øget ammoniakdeposition vil undergå en negativ tilstandsændring - vurderet ud fra, at de pågældende naturområder ikke påvirkes væsentligt negativt; jævnfør vurderingen af kategori 3-natur og andre naturområder.

Odsherred Kommune vurderer herefter sammenfattende, at det ansøgte projekt med øget ammoniakemission fra staldanlægget ikke vil forringe yngle- og/eller rasteområder for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV eller kendte forekomster af rødlistede arter og/eller fredede arter.

I forhold til fredningsbestemmelserne har Odsherred Kommune vurderet projektets betydning for naturværdier og bilag IV-arter. I udtalelsen til Fredningsnævnet (bilag 3) har Odsherred Kommune vurderet, at fastholdelse eller intensivering af dyreholdet på ejendommen vil kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arterne spidssnudet frø og stor vandsalamander. Det skyldes eutrofiering af vandhullet på ejendommen, og at intensiv græsning på overdrevet omkring vandhullet har medført, at de to bilag IV-arter er meget udsatte for prædation under vandring til og fra vandhullet. Det foreslås, at Fredningsnævnet kan overveje at betinge en tilladelse på vilkår af dels ekstensiv græsning på det §3-beskyttede overdrev, som ligger omkring den beskyttede sø, og dels at der ikke må ske tilskuds fodring til dyr med adgang til det §3-beskyttede areal.

5 SAMMENFATNING

Det er Odsherred Kommunes samlede vurdering, at der med de fastlagte vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil forekomme væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet. Vurderingen er foretaget i forhold til:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr
- Jord, grundvand og overfladevand
- Gener fra lugt, støj, rystelser, fluer, transport og lys
- Uhygiejniske forhold
- Affaldsproduktion mv.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte projekt.

6 OFFENTLIGHED OG HØRING

Naboorientering

Konsekvensområdet for lugt kan ikke beregnes idet lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes. Naboer, parter og andre berørte, der bor inden for en radius på 100 meter i forhold til husdyrbrugets indkørsel, har modtaget en orientering om tilladelsen jf. husdyrbruglovens § 56 med 2 ugers frist til at komme med bemærkninger til sagen senest den 6. april (digital postmodtager) og den 13. april 2026 (ikke digital postmodtager).

Orienteringsbrev er sendt til ejere og beboere på følgende adresser (< 100 meter):

- Sandbakken 2
- Ringbakken 4, 6, 8, 10 og 14

Derudover er der sendt til ejere af følgende ejendomme (matrikelskel):

- Strandgårdsvej 14 og 39
- Veddingevej 13
- Klintebakken 1
- Strandgårdsvej 31,33,35 og 37

Orienteringsbrev er sendt til Fredningsnævnet for Vestsjælland: vestsjaelland@fredningsnaevn.dk

Indkomne bemærkninger og kommunens vurdering

Der er indkommet fire høringssvar i forbindelse med orientering om udkast til miljøtilladelsen. Der var bemærkninger vedr. følgende forhold:

- Lokalplan for området
- Forurening af sø
- Antal heste på stuttoriet
- Antal transportere
- Rideskole
- Støv- og lugtgener
- Maskinhus
- Miljøtilsyn og håndhævelse

I bilag 1 fremgår en nærmere redegørelse for kommunens vurdering af høringssvarene.

Høringssvarene gav ikke anledning til at ændre eller tilføje vilkår i miljøtilladelsen.

Offentliggørelse af afgørelsen og underretning af klageberettigede

Tilladelsen er offentliggjort i 4 uger fra den 7. maj 2026 på kommunens hjemmeside www.odsherred.dk

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Se klagevejledning i afsnit 7.

Orientering om miljøtilladelsen er sendt til organisationer og myndigheder m.fl. der fremgår af afsnit 8.

7 KLAGEVEJLEDNING

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder via www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune.

Klagefristen er den 4. juni 2026

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune i Klageportalen. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder skal betale et gebyr på 1.800 kr.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter om du kan fritages for at bruge Klageportalen. Når du ansøger om at blive fritaget for brug af Klageportalen, er det vigtigt at du giver Odsherred Kommune besked om det.

De klageberettigede er ansøger og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagen, visse foreninger, der har til formål at beskytte natur og miljø, samt visse andre jf. Husdyrbruglovens § 84-87.

Det skal bemærkes, at et projekt godt kan igangsættes, selvom der klages over afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet tillægger klagen opsættende virkning for projektet. Dette sker på ansøgers egen regning og risiko. Det følger af husdyrbruglovens § 81, stk. 2, at klagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse, godkendelse eller dispensation efter loven.

En tilladelse efter § 16 b, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage over en tilladelse efter § 16 b, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det følger af husdyrbruglovens § 81, stk. 3.

Såfremt afgørelsen bliver påklaget, vil dette blive meddelt ansøger.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for domstolene jf. husdyrbruglovens § 90, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder regnet fra datoen for offentliggørelse af afgørelsen.

8 KOPI AF AFGØRELSEN

Orientering om afgørelsen er sendt til følgende:

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 84:

- Ejer og ansøger: Maren Frydendahl og Jens Balieu With-Klemmensen, Strandgårdsvej 16, 4550 Asnæs
- Ministeren: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Lerchesgade 35, 5000 Odense C, mail@sgav.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst, Islands Brygge 67, 2300 København S, seost@sst.dk

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 86 - lokale foreninger:

- Ingen har ønsket underretning

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 87 - landsdækkende foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Andre:

- Konsulent: VKST Husdyr og Miljø, Fulbyvej 15. 4180 Sorø v/ Mikael Kirkhoff Samsøe

Orientering om afgørelsen er sendt til følgende:

Naboer, parter og andre berørte, der bor inden for en radius på 100 meter i forhold til husdyrbrugets indkørsel.

9 BILAG

- Bilag 1: Vurdering af høringssvar
- Bilag 2: Situationsplan: Hestestald, møddingsplads, ridebane, samt produktionsarealer i stalden
- Bilag 3: Odsherred Kommunes udtalelse af 4. februar 2025 til Fredningsnævnet
- Bilag 4: Oversigt over love og regler på afgørelsestidspunktet

BILAG 1 - Vurdering af høringsvar

Notat: Vurdering af høringsvar

Naboer, parter og andre berørte har modtaget en orientering om udkast til miljøtilladelsen og har haft mulighed for at komme med bemærkninger til sagen inden for en frist på to uger. Der er modtaget høringsvar fra fire husstande. De tre af høringsvarene er positive overfor projektet. Én af de omboende har fremsendt bemærkninger til sagen og fået tilsendt det samlede udkast til tilladelsen. Der var bemærkninger vedrørende følgende forhold:

- Lokalplan for området
- Forurening af sø
- Antal heste på stuttoriet
- Antal transportere
- Rideskole
- Støv- og lugtgener
- Maskinhus
- Miljøtilsyn og håndhævelse

Efterfølgende har ansøger og dennes konsulent haft høringsvaret med bemærkninger til kommentering. Ansøger har i den forbindelse givet supplerende oplysninger om, at maskinhuset benyttes til opbevaring af traktorer, markredskaber, hegnsmateriale, springmateriale mv.

Lokalplan for området

Der er et spørgsmål om, hvad årsagen er til, at der ikke er lavet lokalplan for området. Odsherred kommune kan oplyse, at etablering af et mindre stuttoriet på en landbrugsejendom reguleres af husdyrbrugloven og ikke planloven. Der er ansøgt om et produktionsareal på 208 m². Ifølge husdyrbrugloven er der krav om miljøtilladelse, hvis der etableres et produktionsareal på mere end 200 m² (når der udelukkende er heste på produktionsarealet).

Forurening af sø

Der udtrykkes bekymring for, om en nærliggende sø kan blive forurenede på grund af nedsvivning til grundvandet. Odsherred Kommune kan oplyse, at den nye hestestald indrettes med fast gulv og afløb til opsamlingsbeholder. Det gør møddingspladsen også. Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller krav til tæthed og styrke for staldgulve og møddingspladser, så der ikke kan ske forurening af jord og grundvand.

Antal heste på stuttoriet

Der ønskes oplyst, hvor mange heste, der er plads til på stuttoriet. Odsherred Kommune kan oplyse, at et husdyrbrug reguleres ud fra produktionsarealets størrelse – det vil sige det areal, hvor dyrene opholder sig og har mulighed for at afsætte gødning. Dyrevelfærdsloven stiller krav til hvor meget plads dyr skal have, når de er på stald. Ansøger forventer, at der maksimalt er plads til 15 heste på ejendommen jf. dyrevelfærdslovens minimumskrav til staldstørrelser og friareal.

Erhverv, Teknik og Miljø

Sag: 09.17.21-P19-23-3
Ejd: 6815

Landbrugsteam

59 66 60 56
lohsr@odsherred.dk

Odsherred Kommune

Nyvej 22
4573 Højby
59 66 66 66

kommune@odsherred.dk
odsherred.dk

Antal transporter

Der udtrykkes bekymring for, at transporter til og fra husdyrbruget vil medføre gener for de omboende. I miljøtilladelsen er der redegjort for transporter til og fra husdyrbruget. Der er ca. 130 transporter om året. Heraf er de fleste hestetransporter med lastbil eller personbil og trailer. Odsherred Kommune har vurderet, at til- og frakørsel til husdyrbruget kan ske uden væsentlige gener for de omboende, idet antallet af transporter med lastbil og traktor er meget begrænset.

Rideskole

Der udtrykkes bekymring for, om stuttoriet også vil omfatte en rideskole. Odsherred Kommune kan oplyse, at miljøtilladelsen ikke giver mulighed for etablering af en rideskole på husdyrbruget. Det vil kræve fornyet ansøgning og vurdering.

Støv- og lugtgener

Der udtrykkes bekymring for, om husdyrbruget vil medføre lugt- eller støvgener. I miljøtilladelsen er der redegjort for lugt og støv. Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget skal renholdes og drives således, at lugtgener begrænses mest muligt. Det ansøgte projekt overholder husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for lugt. Der er lavet beregninger af den samlede lugtemission fra stalden og beregningerne viser, at geneafstande til sommerhusområdet og nabobeboelser er overholdt. I forhold til støv er der stillet vilkår om, at driften af husdyrbruget ikke må medføre væsentlige støvgener og ridebanen må ikke benyttes i tørreperioder, hvis det medfører væsentlige støvgener. Hvis der skulle opstå væsentlige lugt- eller støvgener, er det kommunens opgave at håndhæve vilkårene i miljøtilladelsen.

Maskinhus

Der ønskes oplyst, hvad maskinhuset skal benyttes til. Ansøger har oplyst, at det benyttes til opbevaring af traktorer, markredskaber, hegnsmateriale, springmateriale mv.

Miljøtilsyn og håndhævelse

Det ønskes oplyst, hvem der fører tilsyn med, at miljøtilladelsen overholdes, samt hvilke sanktioner, der vil være, hvis den ikke overholdes. Odsherred Kommune fører tilsyn med at vilkårene i miljøtilladelsen, samt at de generelle regler for indretning og drift af et husdyrbrug overholdes. Husdyrbruget vil få regelmæssigt tilsyn mindst hvert sjette år og oftere, hvis der er behov for opfølgning på ulovlige forhold eller hvis der er klager over miljøforhold. Kommunen har pligt til at håndhæve lovgivningen og sørge for at ulovlige forhold bliver lovliggjort. Det kan ske ved indskærpelse, påbud eller politianmeldelse.

Samlet vurdering

Odsherred Kommune vurderer, at de indkomne bemærkninger og spørgsmål ikke giver anledning til at ændre på vilkårene i miljøtilladelsen.

På baggrund af spørgsmålene vedrørende antal heste og anvendelse af maskinhuset præciseres teksten i miljøtilladelsen, så det fremgår tydeligt af beskrivelsen, at der forventes maksimalt 15 heste på husdyrbruget og det tilføjes, hvad maskinhuset anvendes til.

BILAG 2 - Situationsplan:

Hestestald, møddingsplads, ridebane, samt produktionsarealer i stalden

BILAG 3 - Udtalelse til Fredningsnævnet af 4. februar 2025

Fredningsnævnet for Vestsjælland
Vestensborgs Allé 8
4800 Nykøbing F
Sendt på mail: vestsjaelland@fredningsnaevn.dk

4. februar 2025

Udtalelse til Fredningsnævnet

- om etablering af staldbygning og ombygning af stald

Odsherred Kommune har 16. oktober 2024 modtaget et revideret projekt om etablering af hestestald mv. på ejendommen matr.nr. 16d, 16f og 16k Veddinge By, Fårevøjle, med postadressen Strandgårdsvej 16, 4550 Asnæs. Projektet omhandler etablering af ny staldbygning til hestehold, som med overdækninger bliver på 422 m², ombygning af eksisterende stald til foder- og saddeletrum samt etablering af ridebane på 20 x 60 meter. Det oplyses, at der på ejendommen forventes 5-6 avlshopper i 2025 sammen med de ungheste, der nu findes på ejendommen. Det præcise antal heste er ikke oplyst. Ansøger henviser til, at den ønskede landbrugsmæssige udnyttelse af ejendommen ikke kan rummes i eksisterende bygninger, og derfor nødvendiggør en ny staldbygning.

Ejendommen er omfattet af en fredningskendelse og et fredningsforslag.

1. Overfredningsnævnets kendelse af 1. marts 1965 vedr. fredning af Veddinge Bakker.
Link kendelsen her: <https://www2.blst.dk/nfr/02891.02.pdf>
2. Forslag af 1. juli 2021 om fredning af Veddinge Bakker og Skamlebæksletten.
Link forslaget her: <https://fredningsnaevn.dk/annonceringer/tidligere-annonceringer/fredningsforslag-for-veddinge-bakker-og-skamlebæksletten-i-odsherred-kommune>

Overfredningsnævnets kendelse af 1. marts 1965 (1965-fredningen) og forslaget til fredning fra 1. juli 2021 har forskellige formåls- og fredningsbestemmelser. Både 1965-fredningen og fredningsforslaget fra 2021 indeholder dog særlige bestemmelser om byggeri og bevaring af landskab. Fredningsforslaget har herudover bl.a. til formål at bevare og forbedre områdets naturværdier herunder levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv blandt andet ved, at naturområder sikres udvidelse og sammenhæng samt naturforbedrende pleje.

Erhverv, Teknik og Kultur

Sag: 01.05.10-K04-24-19

Naturteam

59 66 60 14

bendy@odsherred.dk

Odsherred Kommune

59 66 66 66

kommune@odsherred.dk
odsherred.dk

Fredningernes formål og de væsentligste fredningsbestemmelser er indsat i bilag 1.

Stalden oplyses at være med pudsede facader i gul eller hvid, teglrodt tag med 15-29 graders hældning. Bredden er 8,8 meter plus halvtag på 2,5 meter i alt 11,3 meter og i alt 37,4 meter lang. Stalden bliver højst 5 meter over terræn. Den eksisterende staldbygning, der ombygges til foder- og saddeletrum, får rodt tegltag. Ridebanen hegnes med naturligt farvet ridebanehegn med 3 tværbomme og 1,4 meter høj. Der er ikke angivet ønske om belysning.

I forslaget til fredning af 1. juli 2021 findes en bestemmelse i § 6 stk. 4 om at "Ridebaner på op til 20x40 m kan etableres i tilknytning til eksisterende bygninger på ikke-kuperet terræn, med naturligt underlag (græs/grus), umalet træhegn/sædvanligt landbrugshegn og uden belysning." Af forslaget § 5 stk.7 fremgår: "Det er ikke tilladt at opføre ridehaller."

Kommunen bemærker, at der ønskes en større ridebane end det, som fredningsforslaget af 1. juli 2021 giver mulighed for. Det bemærkes, at der ikke er tale om en ridehal i det ansøgte projekt.

Ejendommen er beliggende i Veddinge Bakker, som er en central del af Vejrhøjbu, og den er omfattet af Grønt Danmarkskort dels som potentielt naturområde og en del af ejendommen som økologisk forbindelse.

Kort 1: Ejendommen omkranset af hvid streg. Se signaturforklaring som indsat på kortet.

Ejendommen ligger i landzone. Der er en skovbyggelinje, der afkastes fra Høve Skov på den nordøstlige del af ejendommen. Skovbyggelinjen omfatter den yderste del af den nye staldbygning samt den eksisterende staldbygning, der ombygges til foder- og saddeletrum.

Det fredede område er karakteriseret ved fåtallig og spredt bebyggelse herunder mindre landbrugsejendomme. Pågældende ejendom er på ca. 7,7 ha. Der findes en ældre landejendom, en stald og en landbrugshal fra ca. 1994 og herudover nogle bebyggelser og en ridebane, der ikke er lovligt etableret. Tværs over ejendommen løber et øst-vestvendt bakkestrog med en højdeforskel mellem bakkefod og bakketop på ca. 10 m. På ejendommen er der udover de bebyggede arealer, folde, græsningsområder, levende hegn, krat- og træbevoksede partier og længst mod syd en lille skov i sammenhæng med gravhøjen Brendeshøj.

Der er et overdrev på en del af ejendommen og et mindre vandhul på ca. 350 m². Disse naturtyper er i naturbeskyttelseslovens § 3 beskyttet mod tilstandsændringer, og projektet må hverken direkte ved etablering eller som følge af fx utilsigtet græsning eller optrædning af folde føre til tilstandsændringer af disse naturtyper.

Luftfoto. Ejendommen er afgrænset af rød streg. Beskyttede naturtyper er vist med skraveret signatur.

Lidt syd for vandhullet på toppen af bakken findes en ældre krat- og træbevokset mergel- eller grusgrav. Samlet set har ejendommen en forholdsvis stor landskabelig variation. Den økologiske forbindelseslinje omfatter bl.a. dele af overdrevet, vandhullet, mergelgrav, levende hegn og skov.

Nord og nordøstligt for ejendommen forløber Strandgårdsvej, hvorfra den primære offentlige indsigt til bakkelandskabet sker.

Udsyn over landskabet og ejendommen, hvor Klintebakken munder ud på Strandgårdsvej.

De aktuelle nye anlæg der søges om, staldbygning og ridebanen, ønskes placeret på steder, hvor der ikke er registreret beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Stalden placeres på et areal, der indgår i eksisterende hestefold, og som ved besigtigelsen 26. september 2024 fremstod overvejende optrådt og uden vegetation.

Ridebanen ønskes etableret på et område, hvoraf den vestlige del er frugttræer og den anden del græs- og oplagsplads for ejendommen med et par mellemstore træer. På baggrund af luftfotos vurderes træer og frugttræer at være fra omkring 1990.

Projektet kræver miljøtilladelse

Kommunens Miljøteam oplyser, at projektet kræver en § 16b miljøtilladelse efter husdyrbrugloven, da der etableres mere end 200 m² produktionsareal til heste. Kommunens Miljøteam har siden slutningen af 2023 i forbindelse med det første ansøgte projekt været i dialog om muligheden for miljøgodkendelse og etablering af husdyranlæg i det fredede landskab og i nærheden af et

sommerhusområde. Miljøteamet har forholdt sig til det reviderede projekt og gør opmærksom på, at Miljøteamet ikke har modtaget en ansøgning om godkendelse efter husdyrbruglovens regler. Miljøteamet finder, at placeringen af staldbygningen på de indsendte tegninger overholder afstandskrav på 50 meter fra sommerhusområde, og at ridebanens placering nu er ændret, og at den måler 20 x 60 meter. Miljøteamet oplyser, at en ridebane kan give støj- eller støvgener for omboende. Miljøteamet vil i forbindelse med ansøgning om miljøtilladelse lave en konkret vurdering af, om ridebaneaktiviteterne vil medføre væsentlige gener for de omboende. Kommunen kan sætte vilkår for ridebanens indretning og drift i miljøtilladelsen.

Miljøteamet oplyser også, at der i forbindelse med ansøgning om miljøtilladelse vil der blive lavet en konkret vurdering af, om stuttedriften kan anses som landbrugsmæssig virksomhed. Der henvises til Naturklagenævnets praksis, som det tidligere er oplyst til ejerne af ejendommen:

"Efter Naturklagenævnets praksis betragtes stuttedrift som en landbrugsmæssig virksomhed, såfremt der som udgangspunkt er 5-7 avishopper. Det forudsætter dog altid en samlet konkret vurdering, hvor der bl.a. lægges vægt på virksomhedens mere eller mindre professionelle/kommercielle karakter i modsætning til mere hobbypræget virksomhed (NKO 387)."

Miljøteamet oplyser, at der er brug for en nærmere beskrivelse/forretningsplan for stuttedriften for at vurdere virksomhedens karakter. Stuttedriftens karakter kan have betydning for hvor stor en ridebane, der kan gives tilladelse til.

Miljøteamet gør desuden opmærksom på at folde med dyr skal overholde afstandskravene i husdyrgodningsbekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 1-3 (herunder 50 meter til sommerhusområde). Det er muligt at søge dispensation.

Upræcis opgørelse over byggeri

Ved det reviderede projekt er der lavet en ny opgørelse over de bygningsmæssige forhold på ejendommen. Denne opgørelse med tegning, jf. projektets bilag 1, vil kommunen ikke anfægte. Men det er fortsat kommunens opfattelse, at man ikke kan begrunde opførelse af nye bygninger ved at henvise til at fjerne eller nedrive ikke eksisterende eller ulovlig bebyggelse, der hverken har fået kommunens eller Fredningsnævnets tilladelse.

På ansøgningen til Fredningsnævnet side 2 oplyses det, at ansøger ikke havde overvejet, at bygninger ikke var lovligt/godkendte, når de var registreret i BBR. Hertil skal det oplyses, at BBR skal afspejle virkeligheden/de bygninger, der er opført på en ejendom, og at BBR ikke er udtryk for lovligt opført bebyggelse.

Kommunen bemærker i øvrigt, at der ved besigtigelsen d. 26. september 2024, var opsat midlertidige bygninger uden Fredningsnævnets tilladelse. Kommunen vil på nuværende tidspunkt se resultatet af det aktuelle projekt, inden eventuel opstart af sag om lovliggørelse på ejendommen.

Tidligere afgørelser fra Fredningsnævnet

Afgørelser fra Fredningsnævnet og Overfredningsnævnet i henhold til 1965-fredningen indeholder tilkendegivelser, om at der er begrænsede muligheder for yderligere bebyggelse på ejendommen.

I afgørelsen fra 1992 fra Overfredningsnævnet, der vedrører den eksisterende landbrugshal på ejendommen, fremgår: *"Der må under hensyn til fredningens landskabelige formål og det almindelige forbud mod opførelse af bebyggelse bortset fra landbrugsbebyggelse lægges megen*

vægt på, at byggeri til landbrugsformål, som kan godkendes, begrænses til det strengt nødvendige for den pågældende ejendoms drift, ligesom der må tages særlige hensyn til bebyggelsens placering og udseende i forhold til landskabet".

Det bemærkes, at hallen efter protester blev flyttet fra en placering meget lig placeringen for den nye hestestald, til placeringen ved Strandgårdsvej.

I afgørelsen fra 2003 vedr. ekstra tilbygning/garage fremgår: *Det tilføjes, at der henset til landbrugsejendommens størrelse, ses begrænsede muligheder for tilladelse til opførelse af yderligere bygninger til landbrugsmæssige formål.*

Kommunen bemærker, at der er tale om nyt byggeri af væsentligt omfang i landskabet på et sted med stor synlighed fra Strandgårdsvej.

Stalden er på grund af reglerne i husdyrbrugsloven placeret 50 meter fra nærmeste del af sommerhusområdet, der følger den sydlige kant af Strandgårdsvej. Ved denne placering bliver der landskabeligt stor afstand mellem den ældre gårdbebyggelse ved Strandgårdsvej. Staldens placering betyder, at der er plads til en ridebane mellem den nye stald og den ældre landbrugshal. Landskabeligt er en ridebane på denne placering at foretrække, da den set fra Strandgårdsvej delvist skjules af den eksisterende landbrugshal, fremfor den eksisterende ridebane. Ridebanens størrelse kræver dispensation fra fredningsforslagets § 6 stk. 4.

Vurdering af projektets betydning for naturværdier, bilag IV-arter og Natura 2000

Fredningsnævnet kan efter naturbeskyttelseslovens 50 stk. 1 kun meddele dispensation fra en fredning, hvis det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Jf. § 50 stk. 2 kan Fredningsnævnet kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Ejendommen indgår ikke i et internationalt beskyttelsesområde (Natura 2000). Korteste afstand til nærmeste Natura 2000-område, Natura 2000 område nr. 154 Sejersø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesebjerget og Bollinge Bakke, er ca. 650 meter.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet er:

F94 Sejersø Bugt og Neksø				
Arter	Yngle-/Trækfugl	Artikel 4	kriterie	Forventes udtaget
Klyde	Y/T	stk. 1	F1, F2	
Dværgterne	Y	stk. 1	F1	
Engsnarre	Y	stk. 1		X
Havterne	Y	stk. 1	F1	
Rødrygget tornskade	Y	stk. 1	F1	
Rørhøg	Y	stk. 1	F1	
Spilletterne	Y	stk. 1	F1	
Bjergand	T	stk. 2	F3	
Eøderfugl	T	stk. 2	F3	
Fløjlsand	T	stk. 2	F3	
Gråstrubet løppedykker	T	stk. 2	F3, F4	
Sortand	T	stk. 2	F3	

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er:

H135 Sejerø Bugt og Saltbæk Vig			
Kode	Udpegningsgrundlag		
1013	Kildevældsvindelsnegl		
1014	Skæv vindelsnegl	2130	Grå/grøn klit*
1016	Sumpvindelsnegl	2140	Klithede*
1103	Stavsild	2190	Klitlavning
1166	Stor vandsalamander	2250	Enebærklit*
1188	Klokkefrø	3130	Søbred med småurter
1355	Odder	3140	Kransnålalge-sø
1419	Enkelt månerude	3150	Næringsrig sø
1903	Mygblomst	3260	Vandløb
1110	Sandbanke	4030	Tør hede
1140	Vadeflade	6120	Tørt kalksandsoverdrev*
1150	Lagune*	6210	Kalkoverdrev*
1160	Bugt	6230	Surt overdrev*
1170	Rev	6410	Tidvis våd eng
1210	Strandvold med enårige planter	7140	Hængesæk
1220	Strandvold med flerårige planter	7150	Tørvelavning
1230	Kystklint/klippe	7230	Rigkær
1310	Enårig strandengsvegetation	9130	Bøg på muld
1330	Strandeng	9160	Ege-blandskov
2110	Forklit	91D0	Skovbevokset tørvemose*
2120	Hvid klit	91E0	Elle- og askeskov*

På grund af afstanden til Natura 2000 området vurderer Odsherred Kommune, at det kan udelukkes, at der indenfor Natura 2000-området, som følge af projektet kan ske en påvirkning af naturtyper eller levesteder for arter på udpegningsgrundlaget.

Kommunen har igennem årene besøgt det beskyttede overdrev og vandhullet. Vandhullet har indgået i kommunens overvågning af padder i Odsherred Kommune, ligesom Miljøstyrelsen har eftersøgt bilag IV-arten løgfrø i vandhullet. Der findes således en del registreringer af naturforhold særligt om padder i vandhullet og om vandhullets udvikling over årene. Disse vedlægges som bilag.

Vandhullet, der ligger i en naturlig lavning i terrænet, blev gravet i år 2000 med tilladelse fra Fredningsnævnet. Vandhullet ligger inde i en af foldende til ejendommen, der har været afgræsset af heste i en længere årrække. Registreringer fra vandhullet viser, at vandhullets udvikling efter etableringen var positiv med konstatering af ynglende padder herunder bilag IV-arten spidssnudet frø. Sidenhen gik vandhullets naturværdi nedad, og vandhullet blev udtaget af kommunens overvågning af padder efter 2018.

Den konsulent, der har udført undersøgelser af vandhullet, har i besigtigelsesnotaterne angivet, at overgræsning og påvirkning af næringsstoffer har ført til ringe naturtilstand i vandhullet.

Foto fra §3 besigtigelse udført af konsulentfirmaet Aglaja i 2013.

Bilag IV-arter

I det forelagte projekt har kommunen vurderet, hvilken betydning anlæg af hestestald, ridebane og dyrehold, har på yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter i området.

I Odsherred Kommune findes følgende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Brun langøret flagermus, brunflagermus, dværgflagermus, frynseflagermus, pipistrelflagermus, skimmelflagermus, sydflagermus, troldflagermus og vandflagermus, markfirben, spidssnudet frø, stor vandsalamander og løvfro, grøn mosaikguldsmed, natlyssværmer og planten Mygblomst.

I vandhullet på ejendommen er der registreret forekomst af bilag IV-arterne stor vandsalamander og spidssnudet frø. Senest blev stor vandsalamander fundet af Miljøstyrelsen i 2018. Stor vandsalamander og spidssnudet frø er registreret i flere andre vandhuller i det fredede område. Det vurderes derfor, at arterne fortsat er i området og forekommer på ejendommen, kommunens konsulent har dog vurderet, at spidssnudet frø ikke længere yngler i vandhullet.

Der er ikke registreret forekomst af bilag IV-arten markfirben på ejendommen. På naboejendommen, Strandgårdsvej 10, godt 200 meter vest for nærmeste del af projektet, er der i 2024 fundet forekomst af markfirben. Markfirben forekommer flere steder i det fredede område. Det kan derfor ikke udelukkes at markfirben forekommer på ejendommen. Arten er knyttet til lysåben natur, med gode fødesogningssteder, muligheder for æglægning i tør, løs solbeskinnede jord eller sand og med tilstrækkelige skjulesteder. Større dyr som heste eller kreaturer, der optræder vegetation og derved blotlægger jord, kan være godt for markfirben, der dermed får mulighed for æglægning på egnede steder. Intensivt dyrehold med overgræsning, vil dog give markfirben dårlige skjulemuligheder og ringere fødeudbud.

Den nye staldbygning placeres på et sted, hvor hesteholdet har slidt så meget på terrænet, at det ved besigtigelsen 26. september 2024 fremstod overvejende optrådt og uden vegetation. Kommunen vurderer derfor, at staldbygningen placeres et sted uden værdi for spidssnudet frø, stor vandsalamander og markfirben. Ombygning af eksisterende staldbygning vurderes ikke at have betydning for arterne. Arealet, som skal bruges til ridebane, består pt. af nogle frugttræer og noget græs- og oplagsplads. Selvom det ikke kan udelukkes, at de tre arter lejlighedsvis kan

forekomme på dette areal særligt i frugtplantagen, vurderer kommunen at det ikke udgør et egentligt levested for stor vandsalamander, spidssnudet frø eller markfirben.

De træer, som skal fjernes for at etablere stald og ridebane, vurderes ikke at være tilstrækkeligt store eller at have opnået en alder, der gør dem egnede som raste- eller yngleområde for flagermus.

Odsherred Kommune vurderer, at det umiddelbart kan udelukkes, at matriklen kan være levested for Mygblomst, natlyssværmer, grøn mosaikguldsmed og løvfrø, da disse arter enten kun er fundet meget langt fra matriklen og/eller stiller specifikke krav til levestedet, som ikke er opfyldt her.

Den konsulent, der har udført gentagne undersøgelser af vandhullet for kommunen, har vurderet, at hesteholdet på ejendommen og intensiv græsning omkring/i vandhullet har skadet forekomsten af bilag IV arter i vandhullet på ejendommen. Han vurderede derfor, at vandhullet på grund af eutrofiering ikke længere er egnet som ynglested for bilag IV-arterne spidssnudet frø og stor vandsalamander. Odsherred Kommune vurderer endvidere, at tilbagegangen for arterne også skyldes, at den intensive græsning har medført, at dyrene er meget udsatte for prædation under vandring til og fra vandhullet. Overvågning foretaget af Miljøstyrelsen (senest i 2018) har dog vist, at stor vandsalamander fortsat forekommer men mindre talrigt end tidligere, mens spidssnudet frø ikke er påvist siden 2011.

Selvom hestestalden, ombygningen og ridebanen ikke i sig selv er problematiske, vurderes det, at projektet, som følge af fastholdelse eller intensivisering af dyreholdet på ejendommen, vil kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arterne, spidssnudet frø og stor vandsalamander. Projektet kan derfor være i strid med beskyttelsen af bilag IV-arterne, stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Hvis projektet skal godkendes, kræver det efter kommunens vurdering, at tilladelsen ledsages af vilkår, der kan sikre at hesteholdet ikke fortsat vil forringe eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arterne stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Fredningsnævnet kan overveje at betinge en tilladelse på vilkår af dels ekstensiv græsning på det §3-beskyttede overdrev, som ligger omkring den beskyttede sø, og dels at der ikke må ske tilskuds fodring til dyr med adgang til det § 3-beskyttede areal. Ekstensiv græsning er efter kommunens vurdering, græsning med et dyrehold svarende til højst 0,5 storkreatur pr. hektar. Dette skal sikre, at der i april er områder med vegetation højere end 15 cm både på overdrevet og dele af søbredden, som dyrene kan søge skjul i, når de vandrer mod ynglestedet. Ekstensiv græsning vil alt andet lige også reducere dyrenes optrædning af søens bredder og formentlig forbedre vandkvaliteten.

Venlig hilsen

Benjamin Dyre
Naturesagsbehandler

Bilag 1 – Fredningsformål og bestemmelser (uddrag)

Overfredningsnævnets kendelse af 1. marts 1965 vedr. fredning af Veddinge Bakker.

Formålet med 1965-fredningen ses af fredningens pkt. 1:

"Formålet med fredningsbegæringen er at bevare det karakteristiske og særprægede landskabsområde, der strækker sig fra øst for Ordrup over Veddinge til Høve, hvor det afsluttes med det kuperede landskab øst for Høve stræde, i den form og karakter, hvori det i dag henligger.

Fredningen baserer sig på 3 elementer i landskabet, dels selve de stærkt kuperede og i mange henseender enestående geologiske formationer, dels det nødvendige fortærræn, hvorigennem bakkeformationerne opleves af dem, der færdes på vejene omkring dem, og endelig en del områder, hvor udsigten fra arealerne, dels mod nord og nordvest udover strand- og fjordlandskab, dels mod syd og sydvest ind over det åbne frie landskab, er særlig storartet.

Det er ikke formålet at lægge hindringer i vejen for en landbrugsmæssig eller lignende udnyttelse som hidtil, men formålet er alene at bevare landskabets helhed og karakteristiske storhed mod overdreven udstykning, bebyggelse og de deraf følgende foranstaltninger."

Pkt. b. Bebyggelse

"Det skal ikke være tilladt at opføre huse på de pågældende områder, hvad enten det drejer sig om sommerhuse, helårsboliger, industribygninger eller bygninger til andre formål.

Undtaget herfra er dog sådanne bebyggelser som alene tjener landbrugsmæssige formål eller andre allerede bestående erhvervsvirksomheder, som kan sidestilles hermed, herunder også boliger til brug for de ved landbruget beskæftigede personer. Sådanne huse skal dog forinden opførelse sker, forelægges fredningsnævnet til godkendelse med hensyn til placering og udformning."

Pkt. c. Andre foranstaltninger

"Det skal ikke være tilladt at opføre boder, skure, kiosker, master, reklameskilte, eller andre skæmmende og/eller udsigtshindrende foranstaltninger.

Undtaget herfra er dog sådanne foranstaltninger, som måtte vise sig nødvendige, såfremt der på området senere skulle etableres arealer til brug for offentligheden (campingpladser, rastepladser el. lign); i sådanne tilfælde skal dog såvel planerne herom som de dermed følgende foranstaltninger godkendes af nævnet."

Forslag af 1. juli 2021 om fredning af Veddinge Bakker og Skamlebæksletten.

Formålet med forslaget til fredning af Veddinge Bakker fra 2021, fremgår af § 1:

Fredningen har til formål

1. at bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv blandt andet ved at naturområder sikres udvidelse og sammenhæng samt naturforbedrende pleje,
2. at sikre og forbedre de landskabelige værdier i området, herunder at sikre, at området fremtræder som et overvejende åbent landskab afbrudt af småskove, krat og levende hegn,
3. at sikre de geologiske interesser og skabe grundlag for, at der sker en formidling af disse,
4. at sikre og forbedre områdets rekreative kvaliteter, herunder offentlighedens adgang til området via stisystemer,
5. at sikre at anvendelsen af den nedlagte radiostation, så vidt muligt anvendes til formål, som understøtter fredningens formål, herunder eksempelvis naturformidling, undervisning eller udstilling samt lignende almene formål,
6. at skabe grundlag for naturpleje,
7. at medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus af arter og naturtyper, som Natura2000-habitatområde nr. 244 for Bjergene, Desebjerg og Bollinge Bakke er udpeget for."

§ 5 Byggeri mv.

Stk. 1. Der må ikke etableres nye boliger i området, hverken i eksisterende bebyggelse eller som nybyggeri.

Stk. 2. Der må heller ikke opføres anden ny bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter og lignende. Forbuddet omfatter også legeredskaber, terrasser, drivhuse og andre faste konstruktioner uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse. Legeredskaber, terrasser og andre faste konstruktioner kan dog opføres på arealer, som er omfattet af fredningskortets signatur "bebyggelse med have".

Stk. 3. Fredningen er ikke til hinder for ombygning af eksisterende bygninger eller for udvidelse af eksisterende lovlige boliger efter Fredningsnævnets forudgående godkendelse af byggeriets ydre udformning, størrelse og placering. Opsætning af solceller kræver fredningsnævnets forudgående dispensation. Fredningen er ikke til hinder for indvendig ombygning af eksisterende bygninger.

Stk. 4. Bygninger, som er nødvendige for landbrugsdriften, kan opføres i tilknytning til eksisterende bebyggelse efter Fredningsnævnets forudgående godkendelse af byggeriets udformning, størrelse og placering.

Stk. 5. Fredningen er ikke til hinder for, at der efter fredningsnævnets dispensation kan etableres gårdbutikker med lokale råvarer, Bed & Breakfast o.lign. i eksisterende bygninger eller mindre café i radiostationens bygninger.

Stk. 6. Oprettelse af pelsdyrfarme og fjerkræfarme uden for eksisterende bygninger samt oprettelse af drivhusgartnerier er som særligt landskabsmæssigt skæmmende ikke tilladt.

Stk. 7. Det er ikke tilladt at opføre ridehaller.

Stk. 8. Fredningen er ikke til hinder for anbringelse af nødvendige læskure for får, geder, heste, kreaturer og lignende efter fredningsnævnets forudgående godkendelse af udformning, størrelse og placering.

Stk. 9. Fredningen er ikke til hinder for, at der kan etableres en shelterplads med muldtoilet efter aftale med lodsejeren.

Stk. 10. Fredningen er ikke til hinder for, at vandværker og lignende med fredningsnævnets dispensation kan udvide og renovere deres bygninger og/eller distributionsanlæg, såfremt vandværket finder det nødvendigt.

Stk. 11. Byggeri skal tilpasses den eksisterende bebyggelse og det omkringliggende landskab.

§ 6 Faste konstruktioner og anlæg

Stk. 1. Faste anlæg og konstruktioner, som f.eks. tårne, jagstiger, vindmøller, tankanlæg, transformerstationer, solcelleparker og master, må ikke etableres inden for fredningsområdet, og der må ikke føres luftledninger over arealerne. Der må kun etableres sædvanlig nedadrettet

belysning og kun i tilknytning til boliger og driftsbygninger.

Stk. 2. Deponering af jord, byggeaffald, eller andet der kan virke skæmmende i det fredede område må ikke finde sted.

Stk. 3. Uden for have- og gårdspladsarealer må der ikke anbringes campingvogne eller lignende.

Stk. 4. Etablering af sportsanlæg som golfbaner, skydebaner, motorbaner og landingsbaner for fly og helikoptere herunder modelfly og andre droner m.m. er ikke tilladt. Ridebaner på op til 20x40 m kan etableres i tilknytning til eksisterende bygninger på ikke-kuperet terræn, med naturligt underlag (græs/grus), umalet træhegn/sædvanligt landbrugshegn og uden belysning.

Stk. 5. Kreatur/dyrehegn skal være almindelige landbrugshegn (trådhegn) til husdyrbrug. Fredningsnævnet kan godkende andre typer hegn til dyr, der understøtter en særlig form for naturpleje.

Stk. 6. Nye hegn omkring haver skal være levende hegn.

Stk. 7. Der må opsættes informationstavler til formidling af fredningen på foranledning af plejemyndigheden. Reklameskilte er ikke tilladt inden for fredningen.

Stk. 8. Der må ikke anlægges nye veje eller ændres type af belægning på eksisterende veje. Almindelig vedligeholdelse af asfalteveje samt mark- og skovveje med fx sten eller grus er tilladt.

Stk. 9. Der må anlægges en p-plads som angivet på fredningskortet.

Stk. 10. Nye stier må anlægges i overensstemmelse med fredningskortet. Herudover kan nye stier anlægges efter nærmere aftale med plejemyndigheden.

Stk. 11. Fredningen er ikke til hinder for etablering af de nødvendige foranstaltninger i forbindelse med pleje, fx stenter, drikkeanlæg, fangfolde og lignende.

Stk. 12. Fredningen er ikke til hinder for, at der kan etableres en trappe fra Skamlebæksletten og ned til stranden.

BILAG 4 - Oversigt over love og regler på tilladelsestidspunktet

Husdyrbrugloven

Lovbek. nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Bek. nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Bek. nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

Opbevaring af døde produktionsdyr

Bek. nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

Affaldsbekendtgørelsen:

Bek. nr. 1749 af 30. december 2024 om affald

Naturbeskyttelsesloven

Lovbek. nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse

Habitatbekendtgørelsen

Bek. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Habitatdirektiv

Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

Museumsloven

Museumslov jf. lovbek. nr. 1017 af 7. juli 2025